

МАНДАТ ЕВРОПЕЙСКА ИНИЦИАТИВА ЗА ГРАДСКО РАЗВИТИЕ – ИНОВАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

ВТОРА ПОКАНА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА
ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ EUI-IA
31/05/2023 – 05/10/2023

31/05/2023

Co-funded by
the European Union

Съдържание

1.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2.	ДОПУСТИМИ ОРГАНИ – КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА.....	4
2.1	ПЪРВА КАТЕГОРИЯ	5
2.2	ВТОРА КАТЕГОРИЯ.....	6
2.3	ТРЕТА КАТЕГОРИЯ.....	7
2.4	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМИТЕ ГРАДСКИ ОРГАНИ.....	8
3.	ТЕМАТИЧЕН ОБХВАТ НА ВТОРАТА ПОКАНА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА ЕИГР-ИД 9	
3.1	ПО-ЗЕЛЕНИ ГРАДОВЕ	10
	ОБЩО ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНТЕКСТ НА ТЕМАТА „ПО-ЗЕЛЕНИ ГРАДОВЕ“	10
	ЗНАЧЕНИЕ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ И ТЯХНАТА РОЛЯ	12
	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ	13
	ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ.....	15
	ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ЕФЕКТИВНОСТ.....	15
3.2	УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ	17
	ОБЩО ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНТЕКСТ НА ТЕМАТА „УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ“	17
	ЗНАЧЕНИЕ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ И ТЯХНАТА РОЛЯ	19
	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ	20
	ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ.....	21
	ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ЕФЕКТИВНОСТ.....	22
3.3	ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ТАЛАНТА В НАМАЛЯВАЩИТЕ ГРАДОВЕ	23
	ОБЩО ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНТЕКСТ НА ТЕМАТА „ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТАЛАНТИТЕ В НАМАЛЯВАЩИТЕ ГРАДОВЕ“	23
	ЗНАЧЕНИЕ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ И ТЯХНАТА РОЛЯ	25
	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ	26
	ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ.....	28
	ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ЕФЕКТИВНОСТ.....	29
4.	ФАЗИ НА ПРОЕКТА	31
5.	ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ	33
6.	СЪЗДАВАНЕ И РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТИ	34
6.1	ПАРТНЬОРСТВО	34
6.2	ЛОГИКА НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА И РАБОТЕН ПЛАН НА ПРОЕКТА	38
6.3	ПОДКРЕПА ОТ ЕКСПЕРТИ	39
6.4	ТРАНСФЕР	40
6.5	КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ.....	42
7.	ПРОЦЕДУРА НА КАНДИДАТСТВАНЕ	44

8.	ПРОЦЕДУРА НА ПОДБОР.....	45
8.1	ПРОВЕРКА ЗА ДОПУСТИМОСТ	46
8.2	СТРАТЕГИЧЕСКА ОЦЕНКА	47
8.3	ОПЕРАТИВНА ОЦЕНКА	48
8.4	СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ	49
8.5	КРИТЕРИИ ЗА ИЗКЛЮЧВАНЕ НА КАНДИДАТИ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА	50
9.	НАЧАЛНА ФАЗА И СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ.....	51
10.	КАК ДА ПОЛУЧИТЕ ПОМОЩ	52
11.	ОСНОВНИ ДАТИ.....	53

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Законодателният пакет в областта на политиката на сближаване за периода 2021-2027 г. включва създаването на Европейската инициатива за градско развитие (посочена в член 12 от Регламент № 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд¹ – Регламент за ЕФРР/КФ) – инструмент на Европейския съюз, наследник на Инициативата за градски иновативни дейности, изпълнявана през програмния период 2014-2020 г. Тази нова инициатива е основен инструмент за подкрепа на градове от всякакъв мащаб, за изграждане на капацитет и знания, за подкрепа на иновациите и за разработване на преносими и мащабируеми иновативни решения на градските предизвикателства от значение за Европейския съюз (ЕС). Крайната цел е да се вдъхнови използването на основните програми на политиката на сближаване в градските райони с доказани иновации, особено тези, които получават подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по специфичните цели, определени в член 3 от Регламента за ЕФРР/КФ², и да се укрепи иновационният капацитет на градовете като бенефициенти или посредници в управлението на тези фондове.

Една от основните цели на Европейската инициатива за градско развитие (ЕИГР), и по-специално на нейното направление „Иновативни дейности“ (ЕИГР-ИД), е да продължи подкрепата, започната от инициативата „Иновативни дейности в градовете“, като **предостави на градските органи в цяла Европа пространство и ресурси за идентифициране и експериментирание (чрез пилотни проекти) на нови иновативни отговори на взаимосвързаните и сложни местни предизвикателства, свързани с устойчивото градско развитие.** Чрез инициативата ЕИГР-ИД градските органи ще имат възможност да проверят как новите и недоказани решения работят на практика и как отговарят на сложността на реалния живот. Процесите и резултатите от експериментите ще бъдат проследени от градове партньори от други държави (трансферни партньори), за да се подкрепи и засили възможността за трансфер и възпроизвеждане на тестваните иновативни решения в целия ЕС.

Градските органи следва да се възползват от възможността, предлагана от ЕИГР-ИД, да изпробват иновативни подходи и методи на работа извън обхвата на „нормалните проекти“ (които биха могли да бъдат финансирани от „традиционните“ източници на финансиране, включително основните програми на ЕФРР). ЕИГР-ИД позволява на градовете да превърнат амбициозните и творчески идеи в прототипи, които могат да бъдат изпробвани в реална градска среда. С други думи, ЕИГР-ИД подкрепя пилотни проекти, които са твърде рискови, за да бъдат финансирани от

¹ Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. Специфичните цели, към които е насочен ЕФРР, ще бъдат уточнени във всяка отделна покана за представяне на предложения за Европейска инициатива за градско развитие - иновативни дейности.

² *Пак там.*

традиционните източници на финансиране, при условие че са изключително иновативни и експериментални.

Проектите на ЕИГР-ИД се избират чрез покани за представяне на предложения по една или повече теми, предложени от Европейската комисия (ЕК). Общият бюджет на ЕИГР е 450 млн. евро от ЕФРР, 75 % от които са предназначени за подкрепа на направлението ЕИГР-ИД. **Всеки проект може да получи съфинансиране от ЕФРР в размер на максимум 5 млн. евро, а изпълнението на проектите следва да се осъществи в рамките на максимален период от 3,5 години.**

ЕИГР се управлява от Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ (ГД REGIO) на ЕК чрез непряко управление. ЕК е определила региона О дьо Франс (Франция) за доверен субект за изпълнението на ЕИГР. Създаден е постоянен секретариат на ЕИГР, който да оказва съдействие на доверения субект и да осигурява ежедневното управление на ЕИГР.

С настоящия мандат довереният субект приканва отговарящите на условията органи да представят предложения за проекти в рамките на втората покана за представяне на предложения за ЕИГР-ИД. За тази покана за представяне на предложения е отпуснат примерен бюджет от 120 млн. евро от ЕФРР.

Настоящият документ определя изискванията и процеса, които трябва да се следват за втората покана за представяне на предложения от ЕИГР-ИД. Той следва да се чете заедно с Ръководството на ЕИГР-ИД, с допълнителния работен документ с формуляр за кандидатстване и с други документи, публикувани на уебсайта на ЕИГР, свързани с поканата.

2. ДОПУСТИМИ ОРГАНИ – КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА

Следните органи могат да кандидатстват за подкрепа за провеждане на ЕИГР-ИД:

- **Първа категория:** Всеки градски орган на местна административна единица, определена според степента на урбанизация (DEGURBA) на Евростат като голям град, малък град или предградие (съответстващо на DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2 на Евростат), включваща най-малко 50 000 жители.
- **Втора категория:** Сдружение или обединение на градски органи с правен статут на организирана агломерация, съставена от местни административни единици, в които мнозинството (поне 51%) от жителите живеят в местни административни единици, определени според степента на урбанизация (DEGURBA) на Евростат като голям град, малък град или предградие (съответстващи на DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2), и в които общото население е най-малко 50 000 жители.

- **Трета категория:** Сдружение или обединение на градски органи без правен статут на организирани агломерации, в които всички участващи градски органи (главен градски орган и свързани градски органи) са местни административни единици, определени според степента на урбанизация (DEGURBA) на Евростат като големи градове, малки градове или предградия (съответстващи на DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2), и в които общото население (главен градски орган и свързани градски органи) е най-малко 50 000 жители.

Само допустимите градски органи, както е определено по-горе, могат да подадат формуляр за кандидатстване в рамките на поканата за представяне на предложения на ЕИГР-ИД.

Определението за местни административни единици, както и класификацията според степента на урбанизация и данните за броя на жителите се основават на информацията, предоставена в таблицата за съответствие на ЕИГР-ИД ("EUI-IA_Call2_Correspondence_table": https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2023-05/EUI-IA_Correspondence_table.xlsx). Тази таблица ще се използва като основен референтен документ за проверката за допустимост. Кандидатите се приканват да направят справка с таблицата за съответствие, за да проверят допустимостта си и да предоставят информация за местните административни единици, включени в административните им граници, както и цифрите относно броя на жителите. Силно се препоръчва извършването на самооценка на допустимостта (въз основа на гореспоменатата таблица за съответствие) преди попълването на формуляра за кандидатстване. В случай на пропуски, несъответствия или съмнения относно тълкуването на данните, включени в таблицата за съответствие на ЕИГР-ИД, на кандидатите се препоръчва да се свържат с постоянния секретариат, преди да попълнят и подадат формуляра за кандидатстване. По време на процедурата за подбор постоянният секретариат ще извърши проверката си за допустимост изключително въз основа на информацията, попълнена във формуляра за кандидатстване. В случаите, когато статутът на кандидата като допустим кандидат не е сигурен, постоянният секретариат ще поддържа връзка с всички съответни партньори, включително Евростат, за да определи допустимостта.

2.1 ПЪРВА КАТЕГОРИЯ

- Общини/градски съвети/райони, чиито административни граници съответстват на една местна административна единица. В този случай местната административна единица се класифицира като голям град, малък град или предградие в зависимост от степента на урбанизация (код 1 и/или 2 в таблицата за съответствие – колона „Степен на урбанизация“) и има най-малко 50 000 жители.
- Общини/градски съвети, чиито административни граници включват няколко местни административни единици. Такъв е случаят с общините/градските съвети в Португалия, Ирландия, Гърция, Малта и Латвия, където определението на Евростат за местна административна единица не съответства на общини/градски съвети, а на инфраобщински единици (енории) или статистически единици (избирателни райони). В

този случай общината/градският съвет може да отговаря на условията само ако има общо 50 000 жители и ако мнозинството (поне 51% от жителите) живеят в местни административни единици, класифицирани като големи градове, малки градове или предградия в зависимост от степента на урбанизация (код 1 и/или 2 в таблицата за съответствие – колона „Степен на урбанизация“).

2.2 ВТОРА КАТЕГОРИЯ

Организираны агломерации, които представляват сдружение/обединение от градски органи, отговарящи на следните критерии:

- Да бъдат официално признати като ниво на местно управление (различно от регионалното и провинциалното ниво) от националното законодателство със задължението общините/градските съвети да се присъединят към надобщинската организация (следователно в тази категория не се включват сдружения, които са съставени на доброволна основа, с конкретна цел и/или с ограничен срок).
- Да се състоят само от общини/градски съвети (следователно в тази категория не се включват сдружения, включващи други институции като университети, търговски камари и др.).
- Да разполагат със специфични правомощия, определени от националното законодателство, делегирани от участващите общини за области на политиката, свързани с проекта за ЕИГР-ИД. Сдруженията се приканват да предоставят точна препратка към националната правна рамка. Организираните агломерации трябва да имат изключителни правомощия за разработване и прилагане в областите на политиката, свързани с проекта за ЕИГР-ИД.
- Да имат специфична политическа (с непряко представителство на участващите общини) и административна структура (със специализиран персонал).

Примери за допустими организираны агломерации в рамките на ЕИГР-ИД са:

- Франция: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) и Communautés de Communes.
- Италия: Само Città Metropolitane и Unione di Comuni. Моля, имайте предвид, че Consorzi, Gruppi di Azione Locale (GAL), Convenzione dei Comuni или всяка друга организирана агломерация, която не се счита за местен орган на властта съгласно италианското национално законодателство (Testo Unico degli Enti Locali), не отговаря на условията за кандидатстване.
- Германия: Landkreis.

- Испания: Mancomunidades и Area Metropolitana Barcelona. Моля, обърнете внимание, че „Diputaciones provinciales“ (провинциални правителства) се считат за провинциални органи и следователно не се признават за допустими организирани агломерации.
- Португалия: Comunidades Intermunicipais (CIMs).

Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), чиито партньорства се състоят само от градски органи (както е определено по-горе) и които имат специфични компетенции за разработване и прилагане на политики, свързани с поканата за участие в инициативата на ЕИГР-ИД, се считат за организирани агломерации и следователно могат да кандидатстват в рамките на поканите за участие в инициативата на ЕИГР-ИД като основни или свързани градски органи. ЕГТС, чиито партньорства включват други организации (например: държави членки, регионални органи, асоциации, университети и т.н.), не се считат за организирани агломерации и не могат да кандидатстват като главни или свързани градски органи, но могат да се присъединят като партньори по изпълнението към предложение, подадено от допустим градски орган.

В рамките на ЕИГР-ИД организирани агломерации се разглеждат като един градски орган, който представлява всички участващи общини/градски съвети. Поради тази причина в проектно предложение, подадено от организирана агломерация, тя се посочва като главен градски орган. За да провери допустимостта на организирани агломерации, постоянният секретариат ще провери дали общият брой на жителите е най-малко 50 000 и дали мнозинството (най-малко 51% от жителите) живеят в местните административни единици, включени в агломерацията, които са класифицирани като големи градове, малки градове или предградия в зависимост от степента на урбанизация.

2.3 ТРЕТА КАТЕГОРИЯ

Всяко сдружение на градски органи (национални/регионални сдружения на градски органи, териториални пактове, райони за развитие и т.н.), както и отделни градски органи, които не са сключили официални споразумения за сътрудничество, но желаят да кандидатстват съвместно, могат да кандидатстват, като посочат главен градски орган сред участващите общини/градски съвети, а останалите посочат като свързани градски органи.

За да бъдат допустими, всички участващи градски органи (главни и свързани градски органи) трябва да бъдат признати за местни административни единици и да бъдат класифицирани като големи градове, малки градове или предградия в съответствие със степента на урбанизация на Евростат (DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2). В случай на градски органи, чиито административни граници включват повече от една местна административна единица, се прилагат същите правила за определяне на степента на урбанизация, описани в раздел 2.1. Връзката между главните и свързаните градски органи не е необходимо да бъде формализирана към момента на подаване на формуляра за кандидатстване. В случай че предложението бъде одобрено и подкрепено, отношенията ще трябва да бъдат формализирани под формата на

споразумение за партньорство (постоянният секретариат ще предостави на главния градски орган образец).

Предишният опит показва, че отделни проекти, изпълнявани от сдружения или обединения от градове без статут на организирана агломерация, включващи повече от 3 градски органа (главни и свързани градски органи) без териториална близост, рискуват да загубят съгласуваност и да срещнат трудности при постигането на значими резултати. Поради това се препоръчва сдруженията и/или обединенията от градски органи (без статут на организирани агломерации), които желаят да кандидатстват, да бъдат териториално съседни и да се стремят да ограничат броя на участващите свързани градски органи.

2.4 ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМИТЕ ГРАДСКИ ОРГАНИ

В допълнение към принципите, изложени по-горе за всяка конкретна категория допустими градски органи, следните принципи се прилагат за всички допустими градски органи в рамките на ЕИГР-ИД:

- Всички градски органи трябва да се намират в държава членка на ЕС.
- Само допустимите градски органи, както е определено по-горе, могат да подадат формуляр за кандидатстване в рамките на поканата за представяне на предложения на ЕИГР-ИД. Формуляр за кандидатстване, подаден от партньор по изпълнението, ще бъде обявен за недопустим.
- Градските органи (както са определени по-горе) могат да бъдат посочени в проектното предложение само като основни и/или свързани градски органи. Категорията „Партньори по изпълнението“ е запазена само за институции и/или организации, които не са признати за градски органи в рамките на ЕИГР-ИД.
- Ако иновативните решения изискват интерфейс между града и селото или подход, основан на функционална област, е възможно, като партньори по изпълнението, да се включат местни административни единици, определени като селски в зависимост от степента им на урбанизация (DEGURBA код 3 на Евростат). Моля, имайте предвид, че броят на жителите им не се отчита за достигане на минималния праг за допустимост от 50 000. Причината за включването на местни административни единици, определени като селски, трябва да бъде ясно представена и обоснована във формуляра за кандидатстване.
- Градски орган или организирана агломерация може да участва само в едно проектно предложение в рамките на всяка покана за представяне на предложения (дори ако тези проектни предложения са подадени по различни теми в една и съща покана за представяне на предложения). Правилото се прилага и за свързаните градски органи

(една община може да участва само в едно проектно предложение, независимо дали е главен или свързан градски орган).

- Градските органи, които вече са получили подкрепа по одобрен проект от ЕИГР-ИД в рамките на предишна покана за представяне на предложения, не могат да подават нов формуляр за кандидатстване по същата тема през целия период на действие на инициативата.
- Градските органи трябва да отговарят на изискванията за изключване от достъп до финансиране (повече подробности са представени по-долу в раздел 8.5 „Критерии за изключване на кандидати за безвъзмездни средства“ и в Ръководството на ЕИГР-ИД, глава 3.3 „Критерии за изключване на кандидати за безвъзмездни средства“).

Агенциите и дружествата (напр. в областта на управлението на енергията/отпадъците, икономическото развитие, популяризирането на туризма и т.н.), които са изцяло или частично собственост на общината/градския съвет, не се считат за местни административни единици и следователно не могат да бъдат признати за допустими градски органи. Независимо от това тези организации могат да участват в партньорството като партньори по изпълнението (повече подробности относно ролите и отговорностите на партньорите по изпълнението са предоставени в ръководството към ЕИГР-ИД, глава 2.1.2 „Типология на Европейската инициатива за градско развитие – партньори за иновативни дейности“).

Моля, обърнете внимание, че в случай на сдружения или обединения на градски органи с правен статут на организирани агломерации (втора категория допустими органи – за подробности вж. по-горе), институцията, включително всички други участващи градски органи, се счита за един градски орган в рамките на ЕИГР-ИД и следователно агломерацията се вписва като главен градски орган. В случай на сдружения или обединения от градски органи без правен статут на организирана агломерация (трета категория допустими органи – вж. по-горе за подробности), от участващите градски органи се изисква да определят една община като главен градски орган, а останалите общини – като свързани градски органи.

3. ТЕМАТИЧЕН ОБХВАТ НА ВТОРАТА ПОКАНА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА ЕИГР-ИД

ЕИГР е създадена като един от инструментите в подкрепа на изпълнението на Градската програма за ЕС – ключов инструмент за прилагането на новата Лайпцигска харта. В продължение на подхода на иновативните дейности за градско развитие (ИДГР) Поканите за участие в ЕИГР-ИД ще бъдат

организиран по теми, определени от ЕК въз основа на новата Лайпцигска харта, и по приоритети на ЕК, които имат междусекторно измерение, като например екологичния и цифровия преход. С цел да се повиши разбираемостта на проектите на ЕИГР-ИД по отношение на политиката на сближаване и да се улесни тяхното последващо разширяване и/или възпроизвеждане с финансиране от ЕФРР, в поканите за представяне на предложения на ЕИГР-ИД се посочват и специфичните цели на политиката на сближаване, към които е насочена поканата. Кандидатите ще трябва да обърнат специално внимание на това да докажат, че решенията, които предлагат да тестват, са подходящи за политиката на сближаване в светлината на представените специфични цели. Определен е също така списък с показатели (т.е. такива, които ще се използват и наблюдават заедно с други показатели, които партньорите по проекта ще определят за себе си), за да се улесни разбирането на желаните ефекти на ниво проект и да се даде възможност за обобщаване на резултатите на ниво област на политиката и/или на ниво ЕИГР-ИД.

Във втората покана за представяне на предложения кандидатите могат да подават проектни предложения, насочени към една от трите теми: „По-зелени градове“, „Устойчив туризъм“ или „Използване на таланта в намаляващите градове“.

3.1 ПО-ЗЕЛЕНИ ГРАДОВЕ

ОБЩО ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНТЕКСТ НА ТЕМАТА „ПО-ЗЕЛЕНИ ГРАДОВЕ“

Европа и светът са изправени пред неразривно свързани кризи, свързани с биоразнообразието, климата, замърсяването и ресурсите. Изменението на климата ускорява унищожаването на природата чрез суши, наводнения и горски пожари, а загубата и неустойчивото използване на природата на свой ред са двигатели на изменението на климата³. Замърсяването влияе на здравето и околната среда, а оскъдните ресурси се разхищават в линейната икономика. Извънредната ситуация, свързана с климата, изисква спешни действия за радикално намаляване на емисиите, за да се запази пътят към ограничаване на затоплянето на Земята до 1,5 °C, и същевременно адаптирането към изменението на климата да стане по-интелигентно, по-бързо и по-систематизирано⁴. Освен изменението на климата, други основни фактори за загуба на биологично разнообразие – промени в използването на земята и морето, свръхексплоатация, замърсяване и инвазивни чужди видове – водят до бързо изчезване на природата.

Европейските градове са в челните редици по отношение на изпитване на въздействието на тези многобройни кризи. Зелените градски пространства често губят в конкуренцията за земя, тъй като делът на населението, живеещо в градските райони на ЕС, продължава да нараства. Един от всеки осем европейци, живеещи в градовете, е изложен на нива на замърсяване на въздуха, надвишаващи препоръките на СЗО. Градовете генерират около 70% от световните емисии на

³ Стратегия на ЕС за биоразнообразието до 2030 г. (2022 г.)

⁴ Анализ на доклада на IPCC (2022 г.), Стратегия на ЕС за адаптация към изменението на климата (2021 г.)

парникови газове и в същото време са особено уязвими към последиците от изменението на климата, като по-чести и продължителни горещини, суши, наводнения или недостиг на вода.

Съвместното справяне с предизвикателствата, свързани с биоразнообразието, замърсяването, ресурсите и климата, е отправна точка за това как „по-зелените градове“ подпомагат екосистемите и изгражда устойчивост. В този контекст засиленият фокус върху решенията в областта на зелената и синята инфраструктура⁵ (наричана по-нататък „зелена“ инфраструктура) предлага ефективен и ефикасен подход за справяне с тези предизвикателства в градовете.

Въпреки че зелената инфраструктура е важна, тя сама по себе си не е достатъчна за постигането на здравословна и зелена градска среда. Ето защо интегрирането на зелената инфраструктура в други сектори – освен опазването на биоразнообразието и справянето с климатичните предизвикателства – е от голямо значение. В същия дух, тъй като постигането на по-зелени градове е цялостна концепция, е важно да се подходи към темата по по-интегриран начин и да се направят връзки с по-широк набор от области, регулирани чрез политики. Следва да се разработят връзки между зелената инфраструктура и други области, регулирани чрез политики, като например нулевото замърсяване на въздуха, водата и почвата, устойчивата мобилност, обновяването на сградите, енергетиката, управлението на водите, кръговата икономика и общественото здраве.

В рамките на темата „По-зелени градове“ ще бъдат финансирани проекти за експериментиране и предоставяне на конкретни иновативни решения за зелена инфраструктура в европейските градове с цел по-добро справяне с предизвикателствата, свързани с биоразнообразието, замърсяването, ресурсите и климата, включително разработване на синергии с други ключови области на политиката. Очаква се иновативните решения, изпробвани в рамките на финансираните проекти, да допринесат за инвестициите в политиката на сближаване, свързани с екологичния и справедлив преход, и да обхванат въпроса за достъпността им за всички.

Темата „По-зелени градове“ допринася и е взаимосвързана с редица политики и инициативи на ЕС, като например Зелената сделка на ЕС, Стратегията на ЕС за биоразнообразието, Стратегията на ЕС за горите, Стратегията на ЕС за почвите и предложението за Закон за възстановяване на природата, Стратегията на ЕС за адаптация към изменението на климата, Стратегията на ЕС за зелена инфраструктура, Плана за действие на ЕС за нулево замърсяване, Новата европейска инициатива Баухаус, Стратегия на ЕС за вълната на обновяването, Инициатива за достъпни жилища, Нова европейска рамка за мобилност, Мисии на ЕС за неутрални по отношение на климата и интелигентни градове и за адаптация към изменението на климата, Европейско партньорство за стимулиране на прехода в градовете на „Хоризонт Европа“, Споразумение на

⁵ В Стратегията на ЕС за зелена инфраструктура зелената инфраструктура се определя като стратегически планирана мрежа от естествени и полуестествени зони с други екологични характеристики, проектирани и управлявани така, че да предоставят широк спектър от екосистемни услуги. Тя включва зелени площи и други физически характеристики в сухоземни (включително крайбрежни) и морски райони, а на сушата зелената инфраструктура присъства в градски и извънградски условия. Синята инфраструктура е подобна на зелената инфраструктура и обхваща природни и полуприродни зони, включително водни екосистеми, крайбрежни и морски зони. Крайградските райони са от голямо значение за развитието на зелената инфраструктура, а концепцията за такава инфраструктура може да бъде обогатена с решения, основаващи се на природата.

кметовете за климата и енергията, Споразумение за зелени градове, Награди за Европейска зелена столица и Предизвикателство за интелигентни градове.

Освен това темата допринася и е взаимосвързана с Градската програма за тематичното партньорство на ЕС „Зелени градове“. Партньорството се фокусира върху зелената и синята инфраструктура в градски контекст и ще създаде връзки с други сектори на политиката. Темата „По-зелени градове“ е в съответствие и с темата „Зелен град“ на новата Лайпцигска харта, която представя визия за устойчивото градско бъдеще в Европа, като се набляга и на социалните и икономическите аспекти („справедлив град“ и „продуктивен град“).

Европейската комисия се стреми да изгради портфолио от балансирани проекти, които да отговарят на най-високите стандарти за качество, като същевременно отразяват географското, пространственото и демографското разнообразие на европейските градове. Очаква се предложенията за проекти да бъдат силно експериментални, поради което няма вероятност да бъдат финансирани чрез традиционни или стандартни източници на финансиране.

ЗНАЧЕНИЕ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ И ТЯХНАТА РОЛЯ

Съвместното справяне с предизвикателствата, свързани с биоразнообразието, замърсяването, ресурсите и климата, чрез решения за зелена инфраструктура е област със значителен потенциал за градовете. Иновативните отговори на предизвикателствата, свързани с биоразнообразието, замърсяването, ресурсите и климата, се осъществяват чрез конкретни действия на местно равнище. Темата „Озеленяване на градовете“ с акцент върху зелената инфраструктура свързва редица органи, различни видове инициативи и регулаторни мерки по места. Градските власти са в добра позиция да свързват различни органи и ведомства, като същевременно експериментират с иновативни решения за съществуваща и/или нова зелена инфраструктура и по този начин подобряват базата от знания по темата. Те обикновено разполагат и с доверието на гражданите, което е от съществено значение за получаване на местно одобрение за проектите за зелена инфраструктура особено чрез участие на заинтересованите страни.

Съществуват неразривни връзки между предизвикателствата, свързани с биологичното разнообразие, замърсяването, ресурсите и климата, и трябва да се съсредоточим върху решения за зелена инфраструктура, които ги решават цялостно. На практика обаче те доста често се решават в отделни области и следователно чрез обединяването на решенията за зелена инфраструктура в градски аспект се появява възможност за насърчаване на по-цялостен подход. Иновативните решения, изпробвани от градските власти, които обръщат внимание както на синергиите между опазването на биоразнообразието, целите за нулево замърсяване и смекчаването на/приспособяването към изменението на климата, така и на социалните въздействия, предлагат възможност за максимизиране на съпътстващите ползи и спомагат за удовлетворяването на стремежите за развитие на всички страни.

Градските власти са в добра позиция да експериментират с иновативни решения, чрез които да извлекат многобройните ползи от зелената инфраструктура и същевременно ги свързват с по-широк набор от тематични политики, като например нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата, устойчиво придвижване, екологично обновяване на сгради, преход към чиста енергия,

управление на водите и общественото здраве. Следователно предложенията за проекти по темата следва да са насочени към решения за зелена инфраструктура с ясни и силни връзки с други области на политиката. Например иновативните идеи, изпробвани в градовете, биха могли да допринесат за смекчаването на последиците от изменението на климата пряко, чрез секвестриране на въглерода, или непряко, чрез намаляване на консумацията на енергия, и да осигурят важни съпътстващи ползи, като намаляване на замърсяването, например чрез активни начини на придвижване, свързани със зелената, като колоездене и ходене пеша. Такива идеи биха могли да подпомогнат и адаптацията към климата, например чрез смекчаване на ефекта на градския топлинен острови намаляване на нуждата от охлаждане и отопление на сградите чрез зелени покриви и зелени стени. Освен това много проучвания показват положителната връзка между зелената инфраструктура и човешкото здраве, а чрез иновативни решения градските власти биха могли да изпробват нови рентабилни решения на проблемите, свързани с общественото здраве. И нещо повече – макар че столиците и по-големите агломерации имат по-голям капацитет за включване на авангардни иновации в своите подходи, включително нови решения, които никога досега не са били тествани в ЕС, иновациите са важни за градовете от всякакъв мащаб.

Предложенията за проекти не трябва да се разработват без да се вземат предвид средносрочните и дългосрочните действия, насочени към справяне с предизвикателствата в областта на биологичното разнообразие, замърсяването, недостига на ресурси и климата, и се очаква да бъдат включени в съществуващите стратегически и систематични подходи за създаване на по-зелена среда и/или неутралност по отношение на климата на даден град. Такива подходи⁶ могат да включват например стратегии за устойчиво градско развитие на Политиката на сближаване⁷ или Градски климатични договори за , изготвени от градовете, които участват или се придържат към мисията на ЕС за създаване на климатично неутрални и интелигентни градове, или дейности на градовете, които са подписали или одобрили Хартата на мисията на ЕС за адаптация към изменението на климата. Това включване в съответните градски стратегии и планове ще бъде оценено в стратегическата оценка на проектните предложения⁸.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ

Кандидатите са поканени да вземат предвид темите и въпросите, изброени по-долу, при подготовката на своите проектни предложения⁹, като те не са наложителни по отношение на очакваните отговори, които могат да се различават значително в отделните градове с оглед на техния размер, вътрешни характеристики и предизвикателства.. Интегрираното тестване на

⁶ Списъкът със стратегически/системни подходи е примерен

⁷ Член 11 от Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд

⁸ За повече подробности относно процедурата за подбор вижте раздел 3.2 от [Ръководството на EUI-IA за кандидати](#).

⁹ Навсякъде в документа изразът „зелена инфраструктура“ се отнася *както* за зелена, *така и* за синя инфраструктура.

мерки, свързани с повече от една от тези теми и проблеми, също е възможно и силно препоръчително за темата на настоящата покана.

- **Разработване и подобряване на градските зелени площи** чрез проекти, които допринасят за спиране на загубата на биоразнообразие, за доказано и значително намаляване на замърсяването на въздуха и за борба с горещите вълни, като същевременно допринасят за постигане на целите в областта на климата и за подобряване на здравето и благосъстоянието на гражданите.
- **Изграждане на зелени коридори за придвижване** с помощта на зелена инфраструктура в градските райони и между градските центрове и крайградските райони, които допринасят за намаляване на замърсяването на въздуха и почвата, както и на шума, за използване на изкуствен интелект в системите за управление на трафика, за насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност, включително активни начини на придвижване, като например колоездене, и същевременно за постигане на целите, свързани с климата, и подобряване на здравето и благосъстоянието на гражданите.
- **Предотвратяване на засушавания и наводнения** чрез проекти, насочени към устойчивото управление на водите, включително дъждовните води, в градските райони, с помощта на зелена инфраструктура, която допринася за предотвратяването на засушавания и наводнения, за подобряване на качеството на водите, както и за намаляване на рисковете от бедствия и отнемане на земя.
- **Проектиране и обновяване на сгради и прилежащите им територии с акцент върху кварталите в неравностойно социално положение с решения, основаващи се на природата**, чрез интегриране на зелена инфраструктура и решения, основаващи се на природата, в проектирането и/или обновяването на сгради и прилежащите им територии, както и ефективно управление на ресурсите, включително чрез използване на рециклирани строителни материали. Такива решения следва да подобрят енергийната ефективност и да намалят емисиите на парникови газове и замърсители на въздуха от сградите и да допринесат за постигане на целите, свързани с климата, например чрез осигуряване на възможности за адаптиране към климата и за съхранение и секвестриране на въглерода.

Очаква се проектните предложения да създадат множество икономически, социални и екологични ползи, като например да допринесат за по-здравословна и по-устойчива градска среда, да въведат нови бизнес модели и практики (напр. зелено и иновативно снабдяване с ресурси), както и нови методи и инструменти за изграждане на капацитет за по-зелени и по-устойчиви градове, за ангажиране на гражданите и за по-зелени практики за финансиране/съставяне на бюджет в градовете. С оглед на целите на прехода при разглеждането на предложенията за проекти се очаква те да включват в идеите си мерки, които подпомагат преминаването към зелена енергия и водят до намаляване на зависимостта от вноса на горива (напр. въвеждане на чисти, възобновяеми енергийни източници, които не са обвързани с горене, както и инициативи за пестене на енергия). По същата причина от проектните предложения се

очаква да въвеждат мерки, които насърчават преминаването към кръгова икономика, която използва ресурсите ефективно (напр. чрез намаляване на отпадъците и замърсяването чрез поправяне, повторна употреба и намаляване).

ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

- Специфична цел 2.1 за по-екологична Европа чрез *„насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове“*
- Специфична цел 2.4 за по-екологична Европа чрез *„адаптиране към изменението на климата, насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяване на риска от бедствия и устойчивост, като се вземат предвид методите, основаващи се на екосистемите“*
- Специфична цел 2.5. за по-екологична Европа чрез *„насърчаване на достъпа до вода и устойчиво управление на водите“*
- Специфична цел 2.7 за по-зелена Европа чрез *„подобряване на опазването на природата и биологичното разнообразие, зелена инфраструктура, по-специално в градските среди, и намаляване на замърсяването“*
- Специфична цел 2.8 за по-екологична Европа чрез *„насърчаване на устойчива, мултимодална градска мобилност като част от преминаването към икономика с нулеви въглеродни емисии“*
- Специфична цел 5.1 за Европа, по-близка до гражданите, чрез *„насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони“*.

ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ЕФЕКТИВНОСТ

Предложенията за проекти ще бъдат оценявани, наред с други критерии, спрямо възможността им да постигнат надеждни резултати и надеждността на методологията им за измерване на тези резултати.

В контекста на настоящата тема градските власти са поканени да определят набор от показатели, които да обхващат едновременно всички взаимосвързани цели, свързани с биологичното разнообразие и климата, както и връзките между зелената инфраструктура и политиките в дадения сектор.

В своите предложения градските власти могат да се позовават на всеки от изброените по-долу показатели, ако те са от значение за идеите им за проекти. Списъкът не е задължителен или изчерпателен. В него са включени показатели, които не се отнасят единствено за темата за екологичните градове, но могат да бъдат полезни и за показването на осезаеми резултати и поради това е добре да бъдат разгледани. Следва към тези индикатори да бъдат добавени такива, които са свързани с конкретния проект.

Градските власти запазват правото си да определят показатели, свързани с техния проект, като същевременно вземат предвид изброените, за да отразят по възможно най-ясния и убедителен начин промените, които проектът им има потенциала да постигне.

Показатели за ефективност

- Създаване на нови продукти и услуги (*мерна единица*: нови продукти/услуги)
- Подпомагане на инфраструктурата (нова, ремонтирана, преустроена или модернизирана) (*мерна единица*: подпомогнати елементи на инфраструктурата)
- Създаване и/или подпомагане на ново оборудване (*мерна единица*: ново оборудване)
- Подпомагане на хора (обучение, квалифициране, придружаване или помощ) (*мерна единица*: брой души)
- Жилища с подобрени енергийни характеристики (*мерна единица*: жилища)
- Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики (*мерна единица*: квадратни метри)
- Новоизградени или укрепени крайбрежни ивици, речни и езерни брегове и защита от свлачища с цел защита на хората, имуществото и природната среда (*мерна единица*: хектари)
- Зелена инфраструктура, изградена с цел адаптиране към изменението на климата (*мерна единица*: хектари)
- Площ на поддържаната зелена инфраструктура в градските райони (*мерна единица*: квадратни метри)
- Площ на възстановена земя (*мерна единица*: хектари)
- Инсталирани системи за следене на замърсяването на въздуха (*мерна единица*: брой системи¹⁰)
- Заинтересовани страни, които участват в подготовката и съвместното изпълнение на проекта (*мерна единица*: участие на заинтересованите страни)
- Граждани, които участват в подготовката и съвместното изпълнение на проекта; (*мерна единица*: брой души)

¹⁰ Измервателните станции следва да отговарят на изискванията за качество, посочени в законодателството за чист въздух на ЕС, а именно 2008/50 и 2004/107, и се докладват надлежно на Европейската агенция за околна среда по силата на Решение 2011/850.

- Създадени или възстановени открити пространства в градските райони (*мерна единица: квадратни метри*)
- Градски пространства на разположение на хората, достъпни зелени площи за спорт и развлечение (*мерна единица: хектари*).

Показатели за резултати

- Работни места, създадени в подкрепените организации (*мерна единица: годишни ЕПРВ*)
- Потребители на нови и модернизирани дигитални услуги, продукти и процеси (*мерна единица: потребители/година*)
- Намалено крайно енергийно потребление за годината (*мерна единица: процент на намаление в сравнение с предходната година*)
- Очаквани емисии на парникови газове (*мерна единица: тонове CO₂eq/година*)
- Подобряване на качеството на въздуха (*мерна единица: концентрации на фини прахови частици (PM_{2.5})*)
- Възстановена земя, използвана за зелени площи и защитена на биоразнообразието (*мерна единица: хектари*)
- Увеличаване на броя на населението, което използва възможности за активно придвижване (*мерна единица: процент от местното население*)
- Население, което се възползва от мерките за защита от наводнения (*мерна единица: процент от защитеното местно население*)
- Население, което се възползва от мерките за защита от природни бедствия, свързани с климата (различни от наводнения и горски пожари) (*мерна единица: процент от защитеното местно население*)
- Ниво на участие, постигнато при ангажирането на местните общности (информирание, консултиране, съвместно създаване, съвместно вземане на решения) (*мерна единица: процент от ангажираното местно население*).

3.2 УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ

ОБЩО ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНТЕКСТ НА ТЕМАТА „УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ“

Европейският туризъм е динамична екосистема, която преди кризата с COVID-19 допринасяше за близо 10 % от БВП на ЕС, генерираше близо 12 % от общата заетост в ЕС и превърна ЕС във водеща

туристическа дестинация в света. За много региони и градове в ЕС туризмът има ключов принос към икономическата и социалната структура, като осигурява работни места и доходи, често концентрирани в региони без алтернативни източници на заетост и с нискоквалифицирани работници. Същевременно туризмът може да бъде мощен инструмент в борбата с икономическия упадък, безработицата и обезлюдяването на определените райони, да стимулира подобряването на цялостната публична инфраструктура и услугите, да валоризира природното и културното наследство и да стимулира дигиталната и екологичната трансформация по цялата верига на стойността.

Пандемията от COVID-19 предизвика безпрецедентна криза за туристическата индустрия и дестинациите, като разкри уязвимостта на екосистемата към вътрешни и външни сътресения. Загубата на приходи беше особено осезаема за регионите, които зависят от този сектор, като изложи на риск милиони работни места¹¹, като по този начин намали техния потенциал за трансформация. Способността на туристическата екосистема да се възстанови и да прави инвестиции беше значително отслабена от пандемията, като се смята, че тя има най-голям недостиг на инвестиции измежду всички индустриални екосистеми. Освен загубата на приходи, недостигът на квалифицирана работна ръка в туризма е още едно предизвикателство, което се влошава вследствие на пандемията. Настоящият глобален контекст на рецесия и енергийна криза, причинени от руската агресия в Украйна, също оказва значително въздействие върху туристическите предприятия и най-вече МСП.

Освен незабавните мерки за справяне с кризата, основаващи се главно на краткосрочни схеми за заетост и ликвидна подкрепа за МСП, процесът на възстановяване се движи от усилия, които обръщат внимание на повече структурните слабости, отколкото настоящите модели в туризма, както и за осигуряване на дългосрочна конкурентоспособност, издръжливост и устойчивост на сектора спрямо настоящи и бъдещи сътресения. Такива по-дългосрочни мерки са необходими, за да остане Европа водеща в света дестинация за качество, устойчивост, приобщаване и иновации, както и да се гарантира социалната и екологичната устойчивост и качеството на живот в туристическите градове, селища и региони. Предизвикателства като високата степен на сезонност и неравномерното географско разпределение в някои дестинации определят колебанията в приходите, заетостта и недостатъчното или прекомерното използване на инфраструктурата, услугите и ресурсите. Това създава потенциални отрицателни последици за приемащите общности, климата и околната среда, както и за фирмите в сектора. В същото време бързо променящите се очаквания и изисквания на потребителите, както и готовността на предприятията да се преобразят, са възможност за преминаване към една по-устойчива, дигитална и приобщаваща екосистема.

Туристическите предприятия и дестинации следва да се ангажират с действия в областта на климата, например чрез прилагане на модели за циркулация, намаляване на екологичния отпечатък, адаптация към климата, прилагане на схеми за устойчивост. Туристическите услуги, основаващи се на данни, и повишаването на дигиталните възможности за МСП са от съществено значение за конкурентоспособността на предприятията. Социалното измерение на сектора

¹¹ UNWTO (2020 г.), "Световен туристически барометър", том 18, брой 6, октомври 2020 г,

следва да се формира от допълнителни съображения, свързани с равните възможности, възможностите, достъпните цени и положително въздействие върху местните общности.

Комисията подкрепя дългосрочната зелена и дигитална трансформация и устойчивост на туристическата екосистема, както е описано в [„Пътя на прехода в туризма“](#). След процес на съвместно създаване в началото на 2022 г. Комисията публикува този стратегически модел за сектора в който се описват мерките и резултатите, необходими за ускоряване на екологичния и дигиталния преход и подобряване на устойчивостта на туристическата екосистема, и кани заинтересованите страни в туристическия сектор да се включат и да изиграят своята роля в инициативата. Въз основа на доклада Съветът на ЕС прие решения, в които се определя [Европейска програма за туризма до 2030 г.](#) и съответния многогодишен работен план на ЕС в подкрепа на държавите членки, държавните органи и съответните заинтересовани страни.

Други политически инициативи на ЕС, които са особено важни за повишаване на конкурентоспособността на туризма, са [Европейската зелена сделка](#), [Пактът на ЕС за умения и Стратегията на ЕС за данните](#).

Политиката на сближаване на ЕС, по-специално чрез Европейския фонд за регионално развитие, по дефиниция подкрепя европейските региони в усилията им да добавят стойност към си географските активи и културно-историческото наследство и да подпомогнат туризма по ефективен и устойчив начин. През програмния период от 2021 г. до 2027 г. Политиката на сближаване продължава да предлага широк набор от помощни инициативи за устойчив туризъм и възможност за подкрепа на дигиталната и зелената трансформация, засилване на издръжливостта и дългосрочната устойчивост на сектора в рамките на всички цели на политиката с оглед на Стъпките към трансформацията на туризма и въведената цел, специфично посветена на туризма (вж. по-долу).

Освен това темата допринася и е взаимосвързана с Програмата за градовете от тематичното партньорство на ЕС „Устойчив туризъм“. Партньорството се занимава с въпроси, свързани с туризма в градовете, който е ключов компонент на устойчивото развитие на градските икономики.

Европейската комисия се стреми да изгради портфолио от балансирани проекти, които да отговарят на най-високите стандарти за качество, като същевременно отразяват географското, пространственото и демографското разнообразие на европейските градове. Очаква се предложенията за проекти да бъдат силно експериментални, поради което няма вероятност да бъдат финансирани чрез традиционни или стандартни източници на финансиране.

ЗНАЧЕНИЕ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ И ТЯХНАТА РОЛЯ

Устойчивият градски туризъм може да бъде движеща сила за местното развитие, като допринася за постигането на всички 17 цели на ООН за устойчиво развитие – от насърчаване на създаването на работни места до принос за устойчив и приобщаващ растеж, привличане на инвестиции и преминаване към иновативни и по-екологични практики например. Този принос в крайна сметка

отразява начина, по който градът се развива и представя, и подобрява условията както за жителите, така и за посетителите.

Градските власти обаче трябва не само да се справят с последиците от COVID-19 в сектора и структурните промени за по-устойчиви туристически модели, но и да се изправят пред специфичните предизвикателства в резултат на устойчивия градски туризъм, като например внимателното постигане на баланс между нуждите на посетителите и жителите, претоварването на туристическите потоци в градовете, достъпа до обществените пространства и услуги, както и специфичните екологични и социални предизвикателства, породени от „свърхтуризма“. Тези предизвикателства варират в зависимост от големината на града и позицията му в индустриалния пейзаж и имат последици за по-широкия регион на града и връзките му (транспорт, обществени услуги, култура, мрежова интеграция) с околността. Освен това макар че столиците и по-големите агломерации имат по-голям капацитет за включване на авангардни иновации в подходите си, включително нови решения, които никога досега не са били изпробвани в ЕС, иновациите са важни за градовете от всякакъв мащаб.

Стратегиите за устойчив туризъм в градските центрове не трябва да се ограничават до самия град, а могат също така активно да подобряват връзките с по-малките околни райони и градове, като по този начин намаляват натиска върху градските центрове и създават повече възможности за целия регион. Въпреки това градовете са в уникална позиция в пейзажа на туристическата екосистема, защото прилагат и по-широки политически и законодателни инициативи, за да стимулират възстановяването и преминаването на туристическия сектор към по-издръжливи и устойчиви модели. От една страна, градовете, като туристически дестинации, сами по себе си обхващат уникални туристически екосистеми и обединяват мрежа от заинтересовани страни в областта на туризма, множество атракции и различни видове посетители в рамките на сравнително малка територия. От друга страна, градските власти могат да допълнят съществуващата туристическа политика и регулаторна среда, като приемат политики за туризъм, насочени към конкретното място, в рамките на цялостната визия за градско развитие. Чрез въвеждането на уникални решения и всеобхватни политики за насърчване и управление на устойчивия туризъм, градовете могат да дадат пример на по-малките градове, села и региони, чиято икономика зависи най-вече от туризма, най-вече по отношение на намаляване на прекомерната зависимост от един сектор и комбиниране на икономическите дейности на туризма с други инвестиции и усилия за създаване на работни места за диверсификация към други сектори.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ

Кандидатите са поканени да вземат предвид темите и въпросите, изброени по-долу, при подготовката на своите проектни предложения, като те не са наложителни по отношение на очакваните отговори, които могат да се различават значително в отделните градове с оглед на техния размер, вътрешни характеристики и предизвикателства. Интегрираното тестване на мерки, свързани с повече от една от тези теми и проблеми, също е възможно и силно препоръчително за темата на настоящата покана.

- Разнообразяване на туристическия продукт към различни форми на интелигентен, устойчив и достъпен туризъм, дигитализация на туристическите услуги, разширяване на географския и сезонния обхват за по-балансиран годишен икономически и културен цикъл, обслужване на по-широк набор от видове посетители, както и принос към поминъка на местните общности
- Стимулиране на зелената и дигиталната трансформация на туристическия сектор в градска среда, включително преминаването към кръгова икономика, интелигентни бизнес модели в туризма и адаптиране към климата в комбинация с възможностите за дигитално и зелено повишаване на уменията и преквалификация и отговарянето на уменията и квалификациите, търсени в туризма
- Насърчаване на социалното приобщаване и иновациите чрез туризма, включително чрез подкрепа на мерки за достъпност и достъпни цени, както и на туристически предприятия от социалната икономика, които улесняват създаването на издръжливи и устойчиви работни места със специално акцент внимание на приобщаването на уязвими и маргинализирани групи
- Иновативни модели за управление на дестинациите, основаващи се на данни за туристическите потоци в реално време, най-вече с оглед на справянето с пренаселването на туристическите обекти и постигането на баланс и правилно разпределение, включително чрез дигитални платформи за съвместна работа и иновативни, устойчиви и приобщаващи маршрути за градски туризъм
- Засилване на ролята на градовете като вход към по-широката регионална туристическа среда, особено в по-неизвестните региони с голям туристически потенциал чрез насърчаване на връзките между градовете и селата в сферата на туризма, включително чрез използване на културните ценности и обектите на културното наследство в близост до градските центрове и околните райони
- Нови модели за управление на туризма, включително инструменти за участие и сътрудничество за засилване на участието на местно ниво и на заинтересованите страни, мерки за справяне с кризи, иновативни механизми за събиране на данни, системи за управление на натиска върху обществените ресурси и обществените услуги, както и мерки, насочени към социалните и жилищните нужди, разходите и качеството на живот.

ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

- Специфична цел 4.6 за по-социална и приобщаваща Европа чрез „засилване на ролята на културата и устойчивия туризъм за икономическото развитие, социалното приобщаване и социалните иновации“
- Специфична цел 5.1 за Европа, по-близка до гражданите, чрез „насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони“.

ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ЕФЕКТИВНОСТ

Предложенията за проекти ще бъдат оценявани, наред с други критерии, спрямо възможността им да постигнат надеждни резултати и надеждността на методологията им за измерване на тези резултати.

В своите предложения градските власти могат да се позовават на всеки от изброените по-долу показатели, ако те са от значение за идеите им за проекти. Списъкът не е задължителен или изчерпателен. В него са включени общи показатели, които не са свързани единствено с предмета на поканата, но използването им може да бъде полезно и за показване на осезаеми резултати. Следва към тези показатели да бъдат добавени други такива, свързани с конкретния проект.

Градските власти запазват правото си да определят показатели, свързани с техния проект, като същевременно вземат предвид изброените, за да отразят по възможно най-ясния и убедителен начин промените, които проектът им има потенциала да постигне.

Показатели за ефективност

- Брой подпомогнати културни и туристически обекти (*мерна единица*: културни и туристически обекти)
- Подпомогнати предприятия (от които: микро, малки, средни, големи) (*мерна единица*: предприятия)
- Подпомогнати организации за управление на туристически дестинации (*мерна единица*: организации)
- Стойност на дигиталните услуги, продукти и процеси, разработени за предприятията (*мерна единица*: евро)
- Подпомагане на инфраструктура (нова, ремонтирана, преустроена или модернизирана) (*мерна единица*: подпомогнати елементи на инфраструктурата)
- Създаване и/или подпомагане на ново оборудване (*мерна единица*: ново оборудване)
- Население, обхванато от проекти в рамките на интегрирани действия за социално-икономическо приобщаване на маргинализирани общности, домакинства с ниски доходи и групи в неравностойно положение (*мерна единица*: брой души)
- Участия в съвместни действия за насърчаване на равенството между половете, равните възможности и социалното приобщаване (*мерна единица*: участия)
- Подпомагане на хора (обучение, квалифициране, придружаване или помощ) (*мерна единица*: брой души)

- Заинтересовани страни, които участват в подготовката и съвместното изпълнение на проекта (*мерна единица: участие на заинтересованите страни*).

Показатели за резултати

- Привличане на посетители на културни и туристически обекти (*мерна единица: посетители/година*)
- Процент на туристическите атракции, които са достъпни за хора с увреждания и/или участват в признати схеми за достъпност (процент на достъпните атракции)
- Работни места, създадени в подпомогнатите организации (*мерна единица: годишни ЕПРВ*)
- МСП, които въвеждат продуктова, процесна, маркетингова или организационна иновация (*мерна единица: предприятия*)
- Нови предприятия, оцеляващи на пазара (*мерна единица: предприятия*)
- Брой предприятия, получили подкрепа за регистрация в EMAS (*мерна единица: предприятия*)
- Брой предприятия, получили подкрепа в кандидатурата си за екомаркировка на ЕС или други екомаркировки от тип I по EN ISO 140024 или еквивалентни доброволни маркировки, които са независими, основаващи се на множество критерии и проверени от трета страна (*мерна единица: предприятия*)
- МСП, които участват в дейности по управление на дестинацията (*мерна единица: участия*)
- Потребители на нови и модернизирани дигитални услуги, продукти и процеси (*мерна единица: потребители/година*)
- Ниво на участие, постигнато при ангажирането на местните общности (информиране, консултиране, съвместно създаване, съвместно вземане на решения) (*мерна единица: процент от ангажираното местно население*).

3.3 ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ТАЛАНТА В НАМАЛЯВАЩИТЕ ГРАДОВЕ

ОБЩО ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНТЕКСТ НА ТЕМАТА „ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТАЛАНТИТЕ В НАМАЛЯВАЩИТЕ ГРАДОВЕ“

Демографските тенденции от последните десетилетия, специално застаряването на населението и намаляването на раждаемостта, които не се компенсират от вътрешната миграция, променят перспективите за растеж и териториално развитие на Европейския съюз. Въпреки че всички

региони на ЕС се сблъскват с намаляване на населението в трудоспособна възраст, много от тях са по-силно засегнати.

В публикуваното на 17 януари 2023 г. [съобщение „Използване на таланта в регионите на Европа“](#) Европейската комисия посочва 82 региона в 16 държави членки, в които живее почти 30% от населението на ЕС и които са най-силно засегнати от този спад на населението в трудоспособна възраст, съчетан с нисък и застояващ дял на завършилите висше образование, или с нетна емиграция на населението на възраст 15-39 години.

Тези региони се намират в **капана на развитието на талантите** или рискуват да попаднат в него, което може да направи специфичните им предизвикателства, свързани със структурата, още по-трудни (например неефективност на трудовия пазар, ограничена икономическа диверсификация или прекомерна зависимост от западащи сектори, ниски резултати в областта на иновациите, които намаляват търсенето на висококвалифицирани работници, по-лоши социални резултати и по-ограничен достъп до услуги от съществено значение) и сериозно да възпрепятства техния потенциал за устойчив растеж и привлекателност. Ако не се вземат мерки, този процес ще предизвика нови и нарастващи териториални различия, както и усещането у жителите и общностите от тези региони, че са изостанали.

Както се подчертава в съобщението, справянето с тези предизвикателства ще изисква мобилизацията на широк набор от съществуващи инструменти и политики на ЕС в подкрепа на икономическото съживяване и развитието на подходящи умения за привличане на дейности с висок потенциал, като е създаден специален механизъм за насърчаване на талантите. **Политиката на сближаване естествено ще бъде начело** на тези съгласувани усилия, като помага на регионите да повишат привлекателността си за таланти чрез диверсифициране на икономиките, подобряване на достъпността до услуги, повишаване на ефективността на публичните администрации и гарантиране на участието на местните и регионалните власти чрез специални местни стратегии.

В този контекст Европейската градска инициатива (EUI) е включена в механизма за насърчаване на талантите чрез тази нова покана за представяне на предложения за иновативни действия в подкрепа на градовете със специално внимание на гореспоменатите региони, за да се **изпробват нови решения за задържане и привличане на таланти**. Поканата има за цел да идентифицира основани на място и интегрирани пилотни проекти, т.е. включващи местните общности в експерименти в градски мащаб и насочени към икономическите, социалните и екологичните измерения на демографските предизвикателства, пред които са изправени те, по начин, който би могъл да **вдъхнови използването на програмите на Политиката на сближаване в тези градски райони**. По-специално, капитализирането и трансферът на знания, както и повтарянето и/или разширяването на най-успешните инициативи с инвестиции от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в рамките на специфичните цели, изброени в „Целите на политиката на сближаване“ (вж. раздела по-долу), могат по този начин да допринесат за по-систематизирания процес на съживяване в дългосрочен план.

Европейската комисия се стреми да изгради портфолио от балансирани проекти, които отговарят на най-високите стандарти за качество, като същевременно отразяват географското, пространственото и демографското разнообразие на европейските градове.

ЗНАЧЕНИЕ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ И ТЯХНАТА РОЛЯ

Независимо дали става въпрос за региони, които се намират в капана на развитието на таланти или рискуват да попаднат в него, градовете, които се сблъскват с бързото намаляване на населението в трудоспособна възраст и не успяват да привлекат и/или задържат по-млади и/или по-квалифицирани жители, са изправени пред пряка заплаха от свиване, емиграция на квалифицирани работници и недостиг на умения и работна ръка, което възпрепятства тяхната конкурентоспособност. Фактори като застаряването на останалото население, относителното нарастване на съотношението между работещите и зависимите лица, както и делът на по-нискоквалифицираните групи и групите с ниски доходи, който често се свързва със свиването, могат да имат взаимно подсилващи се ефекти.

Недостигът на квалифицирани работници е пречка за икономическата диверсификация и/или за създаването на по-конкурентоспособни отрасли. Той се изразява и в по-ниски данъчни приходи за градските институции и по-големи разходи на глава от населението за поддържане на местните услуги и инфраструктура, от които „плененото“ население има огромна нужда. В по-дългосрочен план могат да пострадат качеството на обществените пространства, нивото на услугите, свързани с благосъстоянието, като образование, заетост, обществен транспорт или здравеопазване. Цялата градска среда може да се влоши и от намаляването на икономическия просперитет (например затварянето на бивши търговски или промишлени производствени обекти, които се превръщат в „кафяви полета“), което като цяло води до негативни възприятия за града и до емиграцията на все повече хора и предприятия¹².

По-малко вероятно е столиците, по-големите агломерации и/или регионалните центрове да бъдат изложени на тези заплахи, тъй като в тях има концентрация на икономически дейности и свързаните с тях възможности за работа и услуги¹³, за разлика от малките и средните градове¹⁴. Освен това макар че столиците и по-големите агломерации имат по-голям капацитет за

¹² Вж. [Кратък обзор на политиката на](#) Съвместния изследователски център на Европейската комисия „Свиващите се градове“ от 1.11.2022 г.

¹³ Всички градове с поне 250 000 жители в ЕС и всички регионални центрове, под които се разбират най-големите населени места, намиращи се на 45 минути път с автомобил, разполагат с болница, средно училище и достъп до редица услуги (напр. кина, банки, магазини), докато в много други градски райони тези услуги липсват. Само 50 % от градовете с население между 50 000 и 250 000 жители имат университет, докато 90 % от регионалните центрове с такъв размер имат такъв (за повече подробности вж. [Осмия доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване](#)).

¹⁴ Тази обосновка ще бъде взета под внимание по-специално като част от стратегическата оценка на „градската иновативност и уместност“ на техните предложения (за повече подробности относно процедурата за подбор вж. раздел 3.2 от [Ръководството на EUI-IA за кандидати](#)).

включване на авангардни иновации в своите подходи, включително нови решения, които никога досега не са били тествани в ЕС, иновациите са важни за градовете от всякакъв мащаб. Ето защо за кандидатите ще бъде от първостепенно значение да **докажат, че техният град е засегнат от комбинацията от демографски предизвикателства и трудности при привличането, задържането или развитието на таланти, умения и квалификации**, необходими за смекчаването на това въздействие, както е посочено в съобщението относно оползотворяването на талантите в европейските региони, независимо дали се отнася до регионите, изброените в NUTS-2¹⁵. Намаляващите малки и средни градове са специално насърчени да кандидатстват, тъй като те имат голям потенциал за повишаване на привлекателността на околните предимно селски региони, които са изправени пред дефицит на таланти за развитие. Поотделно или като група, в партньорство със социално-икономически партньори (университети, изследователски центрове, институции за професионално обучение, компании и клъстери на малкия бизнес), такива градове могат да покажат редица функции за стимулиране на участието на хора на работоспособна възраст в местната трудова борса и привличане на нови жители, по-добро свързване на градските и селските райони по отношение на предлагането на услуги и удобства и по този начин да допринесат за подобряване на качеството на живот и подмладяване на околните територии.

С подходящи стратегии и комбинирани иновативни подходи някои от гореспоменатите проблеми могат да се превърнат във възможности. С намаляването на населението предлагането на жилища може да надхвърли търсенето, което води до увеличаване на броя на свободните имоти и намаляване на стойността на имотите, което може да бъде привлекателно за инвеститорите и/или да привлече по-млади хора и семейства, които търсят по-достъпни жилища и по-добро качество на околната среда отколкото в градските центрове. Изоставените индустриални зони могат да бъдат превърнати в жилища и/или зелени площи, а изоставени сгради – в пространства за съвместна работа, многофункционални служби, детски градини, театри и т.н., което намалява разрастването на градовете и транспортните разстояния. Наличието на нови средства за комуникация, като например високоскоростен интернет, в комбинация с по-малките задръствания също може да привлече онлайн предприятия и/или работници, които не са се установили в града. Тези градове биха могли също така да бъдат по-подходящи за изпробване на нови подходи и нови социални експерименти, като например прегрупиране на населението с цел уплътняване на определени райони (в съответствие с модела на „компактния град“) или включване на гражданите в процеса на вземане на решения и/или в съвместното проектиране и/или съвместно производство на услуги, които са най-необходими за привличане или задържане на таланти.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ВЛАСТИ

Кандидатите са поканени да вземат предвид темите и въпросите, изброени по-долу, при подготовката на своите проектни предложения, като те не са наложителни по отношение на очаквания отговор, който може да се различава значително в отделните градове с оглед на техния размер, вътрешни характеристики и предизвикателства. Интегрираното тестване на мерки, свързани с повече от една от тези теми и проблеми, по интегриран начин, също е

¹⁵ Вижте [приложението към](#) съобщението за пълния списък на засегнатите региони NUTS-2.

възможно и силно препоръчително за темата на настоящата покана. Увеличаване на търсенето на по-млади и квалифицирани таланти в градовете, включително чрез:

- **Насърчаване на икономическата диверсификация на целевите градски райони** чрез съсредоточаване върху нововъзникващи сектори с по-голяма добавена стойност, но и с потенциал, свързан с характеристиките на местната икономика, евентуално в посока на предприемачески инициативи и подходи за интелигентна специализация
- **Укрепване на местното предприемачество сред младите хора** чрез иновативни финансови схеми, които подпомагат създаването на стартиращи или отделящи се предприятия от местни студенти и/или наскоро дипломирани работници (и най-вече от жени), както и чрез прилежащите инкубация, наставничество и свързани с тях бизнес услуги.

Увеличаване на предлагането на млади и квалифицирани таланти и на привлекателността на градовете, включително чрез:

- **Насърчаване на нови съюзи между** градските власти, предприятията, академичните среди, научноизследователските институции и/или центровете за професионално обучение, както и други, с цел:
 - разработване на учебни програми, стипендии, обучения на работното място и прилежащата тях финансова помощ, като например гаранции за младежта с цел преодоляване на несъответствията между търсенето на умения от страна на бизнеса и наличната работна ръка, както и с оглед на усвояването на компетентности, свързани с преминаването към зелена и цифрова икономика
 - насърчаване на (равния) достъп на жените до квалификации и назначаване
 - насърчаване и организиране на интеграцията на висококвалифицирани работници от ЕС и извън него.
- **Разработване на услуги, благоприятстващи участието на работната ръка и качеството на живот на жителите**, включително чрез общностни проекти, които увеличават социалния капитал и адаптират предлагането на услуги към местните нужди (пенсионери, семейства), инициативи, които допринасят за подмладяване на обществените пространства, съвместния, културния и/или творческия живот на общността и/или насърчават баланса между половете и солидарността между поколенията
- **Подобряване на достъпа до жилища на достъпни цени и/или улесняване на заселването и/или преселването на млади работници** и техните семейства и/или на изследователи и/или специализанти, които могат да бъдат необходими за поддържането на жизнена екосистема от иновации

- **Обновяване и/или оптимизиране на застроената среда и градското пространство, както и на публичната инфраструктура и свързаните с нея услуги чрез:**
 - мерки за обновяване и/или промяна на предназначението на празни жилища, исторически или промишлени сгради или за превръщане на изоставени индустриални зони и подобни изоставени обекти в зелени площи, като по този начин се допринася и за постигането на целите на Зеления пакт на ЕС за въглеродна неутралност
 - нови модели на управление и финансиране, взаимно използване на средствата в рамките на динамиката на функционалните зони, за да се свържат по-добре градските и селските райони и/или съвместно да се управляват инфраструктури и услуги, които са координирани по-добре , при подходяща критична маса на населението и се възползват от икономии от мащаба, за градовете и заобикалящите ги територии
 - мерки за модернизиране и подобряване на качеството на публичните администрации, на стандартните услуги, предлагани на населението, както и за подобряване на прозрачното и приобщаващо участие на гражданите в процеса на вземане на решения.

ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

- Специфична цел 1.1 за по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез „развитие и укрепване на капацитета за научни изследвания и иновации и актуализиране на съвременните технологии“
- Специфична цел 1.2 за по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез „извличане на ползи от дигитализацията за гражданите, предприятията, научноизследователските организации и публичните органи“
- Специфична цел 1.3 за по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез „насърчаване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаването на работни места в МСП, включително чрез производствени инвестиции“
- Специфична цел 1.4 за по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез „развиване на умения за интелигентна специализация, индустриален преход и предприемачество“
- Специфична цел 4.1 за по-социална и приобщаваща Европа чрез „повишаване на ефективността и приобщаването на трудовите пазари и достъпа до качествена заетост чрез развитие на социалната инфраструктура и насърчаване на социалната икономика“
- Специфична цел 4.2 за по-социална и приобщаваща Европа чрез „подобряване на равния достъп до приобщаващи и качествени услуги в областта на образованието, обучението и

ученето през целия живот чрез развитие на достъпна инфраструктура, включително чрез насърчаване на устойчивостта на дистанционното и онлайн образование и обучение“

- Специфична цел 4.3 за по-социална и приобщаваща Европа чрез „насърчаване на социално-икономическото приобщаване на маргинализираните общности, домакинствата с ниски доходи и групите в неравностойно положение, включително хората със специални нужди, чрез интегрирани действия, включително жилищни и социални услуги“
- Специфична цел 4.4 за по-социална и приобщаваща Европа чрез „насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани от Третия свят, включително мигранти, чрез интегрирани действия, включително осигуряване на жилища и социални услуги“
- Специфична цел 5.1 за Европа, по-близка до гражданите, чрез „насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, на културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони“.

ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ЕФЕКТИВНОСТ

Предложенията за проекти ще бъдат оценявани, наред с други критерии, спрямо способността им да постигнат надеждни резултати и надеждността на методологията им за измерване на тези резултати.

В своите предложения градските власти могат да се позовават на всеки от изброените по-долу показатели, ако те са от значение за идеите им за проекти. Списъкът не е задължителен или изчерпателен. В него са включени показатели, които не са свързани единствено с темата на инициативата за използване на таланта в свиващите се градове, но могат да бъдат полезни и за показване на осезаеми резултати и поради това е добре да бъдат взети предвид. Следва към тези индикатори да бъдат добавени други такива, които са свързани с конкретния проект.

Градските власти запазват правото си да определят показатели, свързани с техния проект, като същевременно вземат предвид изброените, за да отразят по възможно най-ясния и убедителен начин промените, които техният проект има потенциала да постигне.

Показатели за резултатите

- Създадени нови продукти и услуги (*мерна единица*: нови продукти/услуги)
- Подпомагане на инфраструктура (нова, ремонтирана, преустроена или модернизирана) (*мерна единица*: подпомогнати елементи на инфраструктурата)
- Създадено и/или подпомогнато ново оборудване (*мерна единица*: ново оборудване);
- Подпомагане на хора (обучение, квалифициране, придружаване или помощ) (*мерна единица*: брой души)

- Подпомагане на предприятия (от които: микро, малки, средни, големи) (*мерна единица: предприятия*)
- Подпомагане на нови предприятия (мерна единица: нови предприятия)
- Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации (*мерна единица: предприятия, които работят с научноизследователски организации*)
- Капацитет на нови или модернизирани социални жилища (*мерна единица: брой души*)
- Заинтересовани страни, които участват в подготовката и съвместното изпълнение на проекта (*мерна единица: участие на заинтересованите страни*)
- Граждани, които участват в подготовката и съвместното изпълнение на проекта; (*мерна единица: брой души*).

Показатели за ефективност

- Работни места, създадени в подпомогнатите организации (*мерна единица: годишни ЕПРВ*)
- Потребители на нови и модернизирани дигитални услуги, продукти и процеси (*мерна единица: потребители/година*)
- Нови предприятия, оцеляващи на пазара (*мерна единица: предприятия*);
- МСП въвеждащи иновации в областта на продуктите, процесите, маркетинга или организацията (*мерна единица: предприятия*);
- Заявки за марка и дизайн (*мерна единица: Заявки за марка и дизайн*)
- Подкрепяни стажове в МСП (*мерна единица: лица*)
- Персонал на МСП, завършил обучение за придобиване на умения за интелигентна специализация, за индустриален преход и предприемачество (по вид умения: технически, управленски, предприемачески, екологични, други) (*мерна единица: участници*)
- Годишни потребители на нови или модернизирани съоръжения за услуги по заетостта (*мерна единица: потребители/година*)
- Годишни потребители на нови или модернизирани детски заведения (*мерна единица: потребители/година*)
- Годишни потребители на нови или модернизирани образователни съоръжения (*мерна единица: потребители/година*)

- Годишни потребители на модернизиран и/или преустроени в социални жилища сгради (*мерна единица: потребители/година*)
- Годишни потребители на нови или модернизиран временни приемни съоръжения (*мерна единица: потребители/година*)
- Годишни потребители на нови или модернизиран здравни и/или социални заведения (*мерна единица: потребители/година*)
- Ниво на участие, постигнато при ангажирането на местните общности (информирание, консултиране, съвместно създаване, съвместно вземане на решения) (*мерна единица: процент от ангажираното местно население*).

4. ФАЗИ НА ПРОЕКТА

Продължителността на проекта ЕИГР-ИД се състои от 4 фази (за повече информация вижте ръководството за ЕИГР-ИД):

- Подготовката на проекта** (покрита с еднократна сума) включва всички дейности, свързани с изготвянето на заявлението за проект, и приключва с одобрението на проекта за финансиране от органите на ЕИГР.
- Началната фаза на проекта** (покрита с еднократна сума) е с продължителност 6 месеца и започва след официалното одобрение на проекта. Тя е отделена от фазата на изпълнение, провежда се преди официалния старт на изпълнението на проекта и е посветена единствено на проверката на проектната готовност (включително предварителен одит), както и на дейностите по управление на проекта с цел създаване на условия за безпроблемно стартиране и изпълнение на дейностите по проекта.
- Фазата на **изпълнение на проекта** е с продължителност 3,5 години; тя започва след успешното приключване на началната фаза на проекта и продължава до одобрената крайна дата на изпълнение на проекта.

Моля, обърнете внимание, че има известни разлики по отношение на продължителността на работните пакети на проекта, изпълнявани по време на фазата на изпълнение:

- „Хоризонтални“ работни пакети: Управлението на проекта, мониторингът и оценката, комуникацията и капитализацията продължават през целия период на **фазата на изпълнение** (3,5 години). Очаква се през последните 6 месеца от фазата на изпълнение (след пилотното въвеждане на иновативното решение, т.е. след като изпълнението на Тематичните работни пакети приключи) „хоризонталните“ работни пакети да бъдат насочени към: обобщаване и оценка

на дейностите по проекта; изготвяне на заключенията по проекта; по-нататъшно съобщаване, разпространение и капитализиране на резултатите и научените уроци по проекта; подготовка на наследството на проекта чрез обмисляне на перспективите за продължаване и разширяване на тестваните решения, доказали успеха си след приключване на финансирането от ЕИГР-ИД, адаптиране на тестваното иновативно решение в градовете на партньорите по трансфера и по-нататъшното му възпроизвеждане в цяла Европа; както и към окончателното отчитане.

- **Тематичните работни пакети могат да продължат най-много 3 години и трябва да приключат 6 месеца преди крайната дата на фазата на изпълнение**, за да се даде възможност – както е посочено по-горе – за правилна оценка на изпълнението на проекта и експериментирания иновативни решения за постигане на целите и очакваните резултати, да се насърчат дейностите по трансфер и да се използват допълнително постиженията на проекта. Оценката на изпълнението на проекта и на тестваното иновативно решение е от решаващо значение за разширяването на мащаба на проекта в градския район и за възпроизвеждането му в други градове в Европа, поради което след експеримента следва да се предостави шестмесечен период за дейностите по оценка.
- **Работният пакет за прехвърляне започва най-късно 12 месеца след началната дата на проекта и продължава до края на фазата на изпълнение.** Началото на този работен пакет трябва да бъде определено от ГГО и партньорите по трансфера след анализ на най-осъществимия и полезен момент за започване на сътрудничеството. Това трябва да позволи на партньорите за трансфер да се включат в най-подходящия момент още по време на началните етапи на изпълнението на проекта.

- iv. Етапът на **административно приключване** (обезпечен с еднократна сума) е с продължителност 3 месеца и е свързан с всички административни дейности, които се извършват след етапа на изпълнение, за да се приключи проектът и да се получи потвърждение на описателните и финансовите отчетни документи. Моля, обърнете внимание, че се очаква по време на тази фаза представителят(ите) на проекта на ЕИГР-ИД да е(са) все още на разположение за участие в дейностите по капитализиране и разпространение на знания, инициирани от постоянния секретариат.

5. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Принцип на общите разходи

ЕИГР-ИД следва принципа на общите разходи. Това означава, че **макар проектът да получава съфинансиране от ЕФРР в размер до 80% от допустимите разходи, всеки партньор (главен и свързан градски орган, партньор по изпълнението и партньор по трансфера), който получава средства от ЕФРР, трябва да осигури най-малко 20% публичен или частен принос за попълване на бюджета си от собствени ресурси или от други източници (но не и от друг източник на финансиране от ЕС). Приносът на партньорите може да бъде под формата на парични средства и/или в натура.**

Плащания по ЕФРР

Схемата за плащане на ЕИГР-ИД се основава главно на принципите на авансовите плащания от ЕФРР и в крайна сметка на възстановяването на действително направените разходи:

- **Първото (авансово) плащане от ЕФРР**, съответстващо на 50% от безвъзмездните средства от ЕФРР, се извършва към главния градски орган в рамките на 90 дни след успешното приключване на началната фаза. Това първо авансово плащане покрива и двете еднократни суми за работния пакет „Подготовка на проекта“ и „Начална фаза“. Тази обща еднократна сума в размер на 100 000 EUR общи допустими разходи (съответстваща на 80 000 EUR от ЕФРР) се състои от еднократна сума в размер на 25 000 EUR (съответстваща на 20 000 EUR от ЕФРР) за подготовка на проекта и еднократна сума в размер на 75 000 EUR (съответстваща на 60 000 EUR от ЕФРР) за началната фаза.
- **Второто (авансово) плащане от ЕФРР**, съответстващо на 30% от безвъзмездните средства от ЕФРР, се извършва към главния градски орган след подаване и одобрение на „Финансово искане“ 1, което включва разходите по проекта, потвърдени от контрольора на първо ниво. Преди да бъдат одобрени от контрола на първо ниво, отчетените разходи трябва да достигнат поне 35% от общия бюджет на проекта. В случай че разходите по проекта, потвърдени от контрола на първо ниво, са под 35% от общите допустими разходи, второто авансово плащане от ЕФРР се изплаща на пропорционална основа.
- **Третото плащане от ЕФРР**, съответстващо на максимум 20% от безвъзмездните средства от ЕФРР, се извършва на главния градски орган след одобрението на 4-ти (окончателен) годишен доклад за напредъка, одобрението на окончателния доклад за качеството и след потвърждаването на разходите по проекта във „Финансовото искане“ 2 от контрол на първо ниво. Окончателният годишен доклад за напредъка се представя най-късно 1 месец след етапа на изпълнение, а (окончателното) „Финансово искане“ 2 се представя заедно с окончателния доклад за качеството в края на етапа на административно приключване. В случай че разходите по проекта, потвърдени от контрола на първо ниво, са под 100% от

общите допустими разходи по проекта, третото плащане от ЕФРР се изплаща пропорционално. Важно е да се отбележи, че третото плащане вече не се основава на принципа на авансовото плащане, а на принципа на възстановяване на направените и платените разходи. Поради това партньорите по проекта трябва предварително да финансират разходите си през последния етап от изпълнението на проекта (които не са покрити от получените 80% от авансовото плащане). Третото плащане покрива и еднократната сума от 20 000 EUR общи допустими разходи (съответстваща на 16 000 EUR от ЕФРР), която обхваща фазата на административно приключване на проекта.

6. СЪЗДАВАНЕ И РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТИ

6.1 ПАРТНЬОРСТВО

Както е представено в раздел 2 „Допустими органи – кой може да кандидатства“, само допустимите градски органи могат да подадат формуляр за кандидатстване в рамките на покана за представяне на предложения на ЕИГР-ИД. В рамките на ЕИГР-ИД от главния градски орган се очаква да участва пряко в експериментите и да играе стратегическа водеща роля в развитието на проекта ЕИГР-ИД, като създаде и председателства силно проектно партньорство, за да го направи технически, научно и финансово жизнеспособно.

Партньорството по проекта включва:

- **Партньори по изпълнението** – ключови институции и организации, които могат да допринесат за изпълнението на проекта, като имат активна роля в изпълнението и финансирането на дейностите по проекта чрез предоставяне на финансов принос към проекта (дял от бюджета, осигурен от партньор по проекта, т.е. процент на съфинансиране);
- **Партньори по трансфера** – градове, които се интересуват от това да се учат от експеримента и да възпроизвеждат иновативни проектни решения, като следят изпълнението на проекта и предоставят на главния градски орган външна гледна точка, свързана с възможността за трансфер и възпроизвеждане на експериментираното иновативно решение;

- (ако е приложимо) **Свързан(и) градски орган(и).**

Всички партньори по проекта (главни или свързани градски органи, партньори по изпълнението и партньори по трансфера), които се възползват от разпределението на средствата от ЕФРР, трябва да осигурят собствен принос.

Всички партньори трябва да се намират в Европейския съюз (възможно е да се включат партньори по изпълнението от различни държави, при условие че се намират в държави членки на ЕС и че има ясна обосновка по отношение на добавената стойност за проекта). От всички участващи партньори се очаква също така да формализират сътрудничеството си чрез подписване на споразумение за партньорство.

Главен градски орган

Проектите трябва да демонстрират ясна собственост на градските органи, които участват активно в изпълнението на дейностите и в местното партньорство. ЕИГР-ИД функционира въз основа на главен градски орган, който отговаря за цялостното изпълнение и управление на целия проект. Главният градски орган носи цялата финансова и юридическа отговорност по отношение на доверения субект. Другите партньори по проекта носят собствена отговорност по отношение на главния градски орган. Отговорностите на партньорството, представлявано от главния градски орган, са описани в договора за субсидия между главния градски орган и доверения субект и в споразумението за партньорство, което трябва да бъде подписано от всички участващи партньори след одобрението на проекта (и от партньорите по трансфера, след като бъдат избрани). Главният градски орган следва да осигури участието на всички партньори в разработването и изпълнението на проекта.

Свързани градски органи

Всяко съществуващо сдружение на градски органи (национални/регионални сдружения на градски органи, териториални пактове или сдружения, райони за развитие и т.н.) със или без правен статут на организирана агломерация, както и отделни градски органи без официално споразумение за сътрудничество, но желаещи да кандидатстват съвместно в рамките на ЕИГР-ИД, трябва да посочат във формуляра за кандидатстване една местна административна единица като главен градски орган, а останалите местни административни единици – като свързани градски органи. Свързаните градски органи отговарят за изпълнението на конкретни дейности и изготвянето на съответните крайни резултати/изходни продукти. Свързаните градски органи имат дял от бюджета на проекта и отчитат разходите, направени за изпълнението на дейностите. Подробна информация за свързаните градски органи (включително правен статут, опит и компетенции, лица за контакт и т.н.) се предоставя във формуляра за кандидатстване.

Препоръчва се сдруженията и/или обединенията от градски органи (без статут на организирани агломерации), които желаят да кандидатстват, да са териториално съседни и да се стремят да ограничат броя на участващите свързани градски органи.

Свързаните градски органи формализират договорните отношения с главния градски орган чрез подписване на споразумението за партньорство, както и другите партньори по проекта, след одобрението на проекта.

Предлагането на нови форми на сътрудничество, взаимното използване на средства за достигане на желаната критична маса за обща цел и по този начин кандидатстването по покани за представяне на предложения към ЕИГР-ИД като група градски органи е възможно, а понякога и много желателно за насърчаване на функционалната динамика на градските райони.

Партньори по изпълнението

Развитието на силни партньорства между публичните органи, частния сектор и гражданското общество (включително гражданите и жителите) е широко признато като крайъгълен камък на устойчивото градско развитие. В зависимост от въпроса, който трябва да бъде решен, и въз основа на местния контекст и предишния опит, главните градски органи следва да привлекат различен набор от подходящи партньори (институции, агенции – дори ако са изцяло собственост на общината/градския съвет, висши учебни заведения, партньори от частния сектор, инвеститори, изследователски институции, НПО-та и т.н.), които са необходими за осъществяване на предложеното иновативно решение, за постигане на целите на проекта и за осигуряване на дългосрочни ефекти по отношение на устойчивостта и разширяването на обхвата. Партньорите по изпълнението следва да имат подходящ опит и експертни познания, които да допълват тези в рамките на главния градски орган и да добавят стойност към целия проект. Ако проектите целят да се справят с предизвикателствата, които се възприемат като най-неотложни от заинтересованите страни и целевите групи, ако целят да бъдат наистина смели, иновативни и ангажирани с прилагането на тестваните решения в по-широк мащаб след приключването на проекта, тогава те трябва да се стремят да се възползват от знанията и опита, които съществуват извън градските органи в местната екосистема, както и от подкрепата на публични и/или частни инвеститори, заинтересовани да се включат.

Партньорството следва да бъде балансирано и допълващо се по отношение на политическите и тематичните компетенции. Партньорствата следва да се стремят да насърчават хоризонталната (включваща участници, занимаващи се с различните измерения на градското предизвикателство, което трябва да бъде разгледано) и вертикалната интеграция (включваща различни нива на управление). Не съществува универсално решение. Кандидатите следва да имат предвид, че партньорствата с повече от 10 партньори може да изискват допълнителни усилия и ресурси, за да се гарантира ефективното им управление.

Всяка организация, която има юридическа правосубектност, може да изпълнява ролята на партньор по проекта на ЕИГР-ИД. Партньорите по изпълнението имат активна роля в разработването и изпълнението на проекта и отговарят за изпълнението на конкретни дейности и изготвянето на свързаните с тях изходни продукти/резултати. Партньорите по изпълнението имат дял от бюджета на проекта и отчитат разходите, направени за изпълнението на дейностите. Партньорите по изпълнението следва да бъдат избрани при спазване на принципите на прозрачност и равнопоставеност. Консултантските фирми, чиято основна дейност е разработването и управлението на европейски проекти, и организациите без бюджет за

персонал (декларират само разходи за външна експертиза) нямат право да участват в проекта като партньори по изпълнението. Във формуляра за кандидатстване трябва да бъде предоставена подробна информация за партньорите по проекта (включително правен статут, опит и компетенции, лица за контакт и т.н.). По принцип един партньор по изпълнението може да участва в няколко проектни предложения в рамките на една и съща покана за представяне на предложения, при условие че приносят и добавената стойност в различните проекти са ясно обосновани.

Моля, обърнете внимание, че градските органи не могат да бъдат разглеждани и включвани в списъка на партньори по изпълнението, а само като главен градски орган или свързан градски орган, при условие че отговарят на критериите за допустимост, изброени по-горе.

Партньори по трансфер

Партньорите по трансфера са градски органи, които се присъединяват към партньорството по проекта, за да следват и да се учат от експериментите.. Очаква се всеки проект по ЕИГР-ИД да има трима трансферни партньори от други държави членки, различни от главния градски орган.

Партньор по трансфера може да стане всеки градски орган на местна административна единица, определена според степента на урбанизация (DEGURBA) на Евростат като голям град, малък град или предградие (съответстващо на DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2 на Евростат) и разположена в Европейския съюз. Няма изискване за минимален брой жители (градове с всякаква големина могат да станат партньори по трансфера).

Логиката на поканата за участие на партньори по трансфера в партньорството по проекта е да се насърчи адаптивността на тестваното решение в други градски условия в ЕС и след това да се увеличат шансовете то да бъде възпроизведено в чужбина и разгърнато в по-широк мащаб в дългосрочен план, евентуално с финансиране от основните програми на политиката на сближаване и по-специално от ЕФРР. Освен това тестваното решение може да допринесе за подпомагане на обмена на знания между градовете в ЕС и за изграждане на дългосрочни отношения между тях. Участието в експеримента ще позволи на партньорите по трансфера да засилят собствения си иновационен потенциал и да увеличат капацитета си за прилагане на иновативни решения (както по отношение на съдържанието, така и на процеса) и да подготвят процеса на адаптиране и възпроизвеждане, изцяло или частично, на тестваното иновативно решение в собствените си градове, като участват в дейностите по трансфера и като се възползват от решение, което ще видят как се материализира и носи резултати, но също така и как преодолява проблеми и пречки, които полагат пътя към иновациите.

Партньорите за трансфера трябва да бъдат идентифицирани и избрани и се очаква да се ангажират с партньорството по проекта най-късно по време на началната фаза. Сътрудничеството за трансфер, осъществено чрез работния пакет за трансфер, трябва да започне не по-късно от 12 месеца от началото на изпълнението на проекта.

Участие на целевите групи и на по-широк кръг заинтересовани страни

При разработването на проекта по ЕИГР-ИД и по време на всички фази на проекта е необходимо да се идентифицират и да се включат **по-широките групи заинтересовани страни, в зависимост от характера на проекта: местни общности, социални партньори, бизнеси, НПО-та, експерти, институции, организации, физически лица и т.н., както и целевите групи на проекта (т.е. в зависимост от проектите: граждани, стажанти, търсещи работа, уязвими групи и/или маргинализирани общности, потребители на дадена услуга или администрация), които могат да повлияят или да бъдат повлияни от проекта.** Идентифицирането на заинтересованите страни, разбирането на тяхното влияние върху проекта по ЕИГР-ИД и балансирането на техните нужди и очаквания са от решаващо значение за успеха на проекта. Ето защо градските органи следва да съберат всички заинтересовани страни около масата за преговори, за да формулират по-добре проблемите и нуждите, да се споразумеят за обща визия или желана промяна, за чието постигане проектът по ЕИГР-ИД следва да допринесе, и да разработят конкретни решения и действия, които ще решат проблемите и ще доведат до желаната промяна. По-широката група от заинтересовани страни има пряка и/или косвена полза, но няма пряка роля в изпълнението на проекта по ЕИГР-ИД и не следва да се счита за партньор на проекта ЕИГР-ИД. Поради това те нямат специално отпуснат бюджет, нито изрични отговорности при изпълнението на проекта, но се считат за значими и следва да участват активно (съвместно създаване), за да се осигури гладкото и ефективно изпълнение на проекта.

6.2 ЛОГИКА НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА И РАБОТЕН ПЛАН НА ПРОЕКТА

Логиката на интервенцията на проекта по ЕИГР-ИД представлява ясно и добре обмислено разбиране за това как се очаква планираните действия да доведат до желаната промяна и планираните резултати. Тя е начин за описание на логическата последователност между първоначалните нужди, входящите ресурси, дейностите по проекта, изходните резултати, крайните продукти и крайното въздействие. Тя е инструмент за структуриране на сложни интервенции и за подготовка на оценката на проекта. Логиката на интервенцията описва: Каква е обосновката на интервенцията/проекта? Какви са предизвикателствата/потребностите, които са предизвикали интервенцията? Какви проблеми цели да реши интервенцията? Каква е „желаната промяна“? Как трябва да се постигнат тези промени?

Логиката на интервенцията се състои от стратегически, оперативни компоненти и компоненти за мониторинг и оценка:

- Стратегическите компоненти включват: обща цел, специфични цели и очаквани резултати.
- Оперативните компоненти включват: работен план на проекта, работни пакети, дейности, крайни продукти и изходни резултати.

Работният план на проекта отговаря на въпроса „как“ по отношение на вашия проект. Това е пътна карта, представляваща ръководство за изпълнение на вашия проект, ако той получи финансиране. Работният план представлява разбивка на проекта на основни стъпки, наречени „работни пакети“, а работните пакети са разделени на по-малки стъпки, наречени „дейности“. Дейностите водят до крайни продукти, а всеки работен пакет води до един или повече резултати.

Работните пакети са градивните елементи на работния план, те представляват основните стълбове на проекта и се състоят от свързани дейности, необходими за изпълнението на конкретни компоненти на проекта и постигането на резултати по проекта. За структуриране на проекта по ЕИГР-ИД следва да се използва следният набор от работни пакети:

- Работен пакет за фазата на подготовка и началната фаза
 - Работен пакет за управление на проекта
 - Работен пакет за мониторинг и оценка
 - Работен пакет за комуникация и капитализация
 - Тематични работни пакети
 - Работен пакет за трансфер
 - Работен пакет за приключване
- Компонентите за мониторинг и оценка включват: показатели за изходните продукти и показатели за резултатите.

6.3 ПОДКРЕПА ОТ ЕКСПЕРТИ

Всеки проект, финансиран в рамките на ЕИГР-ИД, ще се ползва от подкрепата на експерт по ЕИГР. По-конкретно, експертите по ЕИГР ще предоставят на проектите:

- Консултации и насоки на стратегическо и оперативно ниво относно проекта и неговото изпълнение.
- Съдействие при разработването на документацията и изходните продукти от проекта, които да отразяват и разпространяват постиженията и перспективите след изпълнението (устойчивост, потенциал за разширяване и прехвърляне), извлечените поуки и добрите практики сред по-широка аудитория с оглед улесняване на внедряването на най-успешните иновации в други градове на ЕС.

- Участие и принос към дейностите по капитализиране и разпространение.
- Съдействие при изпълнението на работния пакет за трансфер.

Експертите на ЕИГР постоянно ще предоставят подкрепа и съвети по време на процеса на изпълнение на проектите, както и по време на заключителната фаза.

Експертите на ЕИГР са лица със задълбочени познания по градските теми, които са от значение за всяка покана за представяне на предложения; с опит в работата с градските органи по проекти, включващи публични инвестиции и тяхната физическа реализация; както и с добро разбиране на рамката на политиката на сближаване и с доказан опит в подкрепата на градските експерименти и иновации.

ЕИГР-ИД покрива пряко всички разходи, свързани с дейността на експертите на ЕИГР (включително разходите за пътуване и настаняване). Поради това кандидатите не следва да предвиждат бюджет за тази цел във формуляра си за кандидатстване.

6.4 ТРАНСФЕР

Ключова новост в сравнение с проектите по Еградски иновативни действия, финансирани през програмния период 2014-2020 г., е включването на компонента за транснационален трансфер като неразделна част от проектите по ЕИГР-ИД.

Важно е да се подчертае, че основният фокус на проектите по ЕИГР-ИД остава върху тестването на нови иновативни решения в дадено населено място, но с този нов компонент се очаква процесите и резултатите от експериментите да бъдат проследени от градовете партньори от други държави (трансферни партньори). Във всички проекти по ЕИГР-ИД вече има специален работен пакет по прехвърлянето, с посочени конкретни дейности, бюджети, междинни и крайни продукти.

ЕИГР-ИД е създадена, за да идентифицира и подкрепя тестването на преносими и мащабируеми иновативни решения за решаване на въпроси, свързани с устойчивото градско развитие на ниво Европейски съюз. Тя също така има за цел да събира и споделя резултатите от експериментите (също и чрез подпомагане на дейности по трансфер), за да се насърчи капацитета за иновации и изграждането на знания за всички градски райони на ЕС. Целта е изходните резултати от проектите по ЕИГР-ИД да се използват (възпроизвеждат, разширяват) от други градове в ЕС, като се увеличава въздействието на цялата инициатива, допринася се за формирането на градската политика на различни равнища и се подкрепя сътрудничеството между европейските градски райони.

Включването на компонента за трансфер трябва да се съсредоточи върху:

- позволяване на партньорите по трансфера да проследят планирането и пилотното въвеждане на тестваното иновативно решение;
- позволяване на партньорите по трансфера да анализират местния си градски контекст, за да разберат по-добре как дадено иновативно решение може да бъде адаптирано, за да отговори на местните нужди и условия;
- обмен на знания и опит между всички партньори по проекта;
- споделяне на важни данни, които могат да внесат външна перспектива в проекта ЕИГР-ИД и да вдъхновят партньорите по трансфера;
- изготвяне от страна на партньорите по трансфера на документация, която може да им послужи за бъдещо възпроизвеждане на иновативното решение (проучване за осъществимост и възможности за възпроизвеждане, както и инвестиционна документация);
- изготвяне (от страна на главния градски орган и неговите партньори) на наследство от проекта по ЕИГР-ИД под формата на модел на иновативно решение във връзка с ЕИГР, който да се използва от други градове в ЕС, заинтересовани от иновативното решение.

Горепосочените дейности могат да бъдат осъществени, като се използва следната **палитра от методи на работа**: посещения на място, онлайн или офлайн семинари/срещи/дискусии, дейности по партньорска проверка, собствена работа на партньорите по трансфера, която им позволява да се възползват допълнително от наученото в резултат на трансферния обмен, но и да се подготвят за бъдещо възпроизвеждане на иновативното решение, както и други желани форми на работа и сътрудничество.

От партньорите по трансфера се очаква да изготвят следните междинни и крайни продукти в областта на обучението и инвестициите: **проучване на капацитета за трансфер, проучване на възможностите за репликация** (по едно за всеки партньор по трансфера). Те имат право също така да финансират **инвестиционната документация и изпълнението на малки пилотни инвестиции**.

От главния градски орган се очаква да изготви **модел по ЕИГР на иновативно решение** – заключителен документ, насочен към възможността за прехвърляне и разширяване на тестваното иновативно решение, за да може други (не само партньорите по трансфера, но и всички заинтересовани градове в ЕС) да се запознаят с резултатите от експеримента и да получат насоки как да подхождат към възпроизвеждането.

Общият бюджет на работния пакет за трансфер се определя от кандидата по ЕИГР-ИД и трябва да включва:

- бюджет, отпуснат на главния градски орган и на партньорите по изпълнението, с цел изпълнението на работния пакет за трансфер;

- бюджети за всеки партньор по трансфера под формата на еднократна сума (опростен вариант на разходите) от максимум 150 000 EUR (съответстваща на 120 000 EUR от ЕФРР и собствен принос от 30 000 EUR).

Главният градски орган носи отговорност за идентифицирането и подбора на партньорите по трансфера, които желае да включи в партньорството. Процесът на идентифициране на партньори за трансфер трябва да започне още на етапа на кандидатстване, когато от кандидатите се иска да идентифицират други европейски градски райони, които биха могли да се възползват от възпроизвеждането на предложеното решение с оглед на благоприятните условия за трансфер (подобни характеристики, контекст) или за да увеличат техния иновационен потенциал; да разяснят как най-подходящите партньори за трансфер ще бъдат идентифицирани и да посочат потенциални партньори за трансфер, ако са вече идентифицирани, заедно с основните мотиви/обосновка. Тъй като една от целите на ЕИГР-ИД е резултатите от проекта да бъдат използвани от други градове, увеличавайки въздействието на цялата инициатива, и че амбицията на ЕИГР-ИД е да увеличи възпроизводимостта на иновативните решения, разработени от проектите, важно е проектите на етап кандидатстване да могат да демонстрират добре разработен процес, обосновка и мотивация зад избора на най-подходящите партньори по трансфер.

Партньорите по трансфера трябва да бъдат идентифицирани най-късно по време на началната фаза и успешното завършване на началната фаза е обусловено от това партньорите по трансфера да подпишат, като минимум, писма за намерение..

Изборът на партньори по трансфера трябва да позволява: (i) да се поддържа добър баланс по отношение на разнообразието на градовете, участващи в партньорството (техния размер (малки, средни, големи градове) и степен на развитие (по-слабо развити, региони в преход и по-развити региони)), и (ii) да се съберат най-подходящите трансферни партньори за качеството на дейностите по възпроизвеждане. Поради това **подборът на партньорите по трансфер трябва да следва някои ръководни принципи:**

- Партньорите по трансфера трябва да са от различни държави членки на ЕС;
- Най-малко два от четирите участващи града (главният градски орган + тримата партньори по трансфера) трябва да се намират в по-слабо развити региони или в региони в преход¹⁶;
- Партньорството трябва да включва различни по големина градове.

6.5 КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ

Следните категории разходи могат да се използват в проектите по ЕИГР-ИД:

¹⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

- Персонал
- Офис и администрация
- Пътуване и настаняване
- Външен експертен опит и услуги
- Оборудване
- Инфраструктурни и строителни работи

За всяка категория разходи в ръководството на ЕИГР-ИД е дадено определение, както и насоки за бюджетиране и отчитане. На партньорите по проекта се препоръчва да потърсят съвет от постоянния секретариат, ако има някакъв въпрос, свързан с допустимостта на разходите, на който настоящите правила не дават отговор. Обърнете внимание, че разходите на партньорите за прехвърляне се покриват от еднократна сума..

Декларираните по проекта разходи трябва да бъдат одитирани от контролор от първо ниво . Независимото становище на контрола на първо ниво трябва да обхваща законосъобразността и редовността на декларираните разходи, доставката на продукти и услуги, обосноваването на декларираните разходи и съответствието на разходите и операциите с ЕИГР-ИД, правилата на ЕС и националните правила. Тъй като контролът на първо ниво се назначава и получава заплащане пряко от ЕИГР-ИД, партньорството по проекта не трябва да предвижда разходи за контрол (одит) при съставянето на бюджета на проекта. Проверките на място по проектите също ще бъдат организирани от контрола на първо ниво. Контролът на място означава, че **контролорът на първо ниво ще посети физически мястото на изпълнение на проекта и ще провери дали определени дейности, покупки на услуги и продукти, както и инвестиции, са били действително извършени в съответствие с одобрения формуляр за кандидатстване по време на изпълнението и дали са били спазени съответните разпоредби.**

Както е посочено в принципите на финансиране, проектите на ЕИГР-ИД следват принципа на „общите разходи“: проектът се съфинансира от ЕФРР до 80% от общите допустими разходи, а всеки партньор по проекта (главен или свързан градски орган, партньор по изпълнението и партньор по трансфера), който получава средства от ЕФРР, трябва да осигури финансов принос за попълване на бюджета си до целевия размер на приноса (най-малко 20% от допустимите разходи на партньора).

Когато този принос произхожда от частни източници, той не попада в контекста на законодателството за държавните помощи. Когато приносът произтича от публични източници и доколкото дейностите по проекта са неикономически, финансирането на такива дейности няма да представлява държавна помощ. Въпреки това, когато има принос от публични източници на държава членка за проекти, които включват „икономически дейности“, т.е. предлагане на стоки и услуги на пазара, тогава такива проекти трябва да бъдат разработени по такъв начин, че всеки публичен принос да е в съответствие с правилата за държавна помощ на всички нива, т.е. или на

нивото на собственика, строителя и/или оператора на проекта или съоръжението. В такива случаи предоставеното публично финансиране следва да бъде в съответствие с изискванията на Регламента De Minimis или с условията, определени в Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО), или в Решението относно УОИИ (услуги от общ икономически интерес).

Подробна информация за обществените поръчки и държавните помощи е предоставена в Ръководството на ЕИГР-ИД.

7. ПРОЦЕДУРА НА КАНДИДАТСТВАНЕ

Пакетът документи за кандидатстване по втората покана за представяне на предложения на ЕИГР-ИД се състои от следното:

- Настоящият **мандат** е на разположение на всички езици на ЕС. Въпреки това, в случай на несъответствия, моля, имайте предвид, че английската версия има предимство.
- **Ръководство за ЕИГР-ИД** (налично само на английски език), с което трябва да се направи подробна консултация по отношение на общите правила на инициативата.
- **Техническо ръководство за платформата за електронен обмен (ПЕО; Electronic Exchange Platform; EEP).**
- Подробни **инструкции за попълване на формуляра за кандидатстване**, достъпни онлайн на всички езици на ЕС в системата на ПЕО. В случай на несъответствия обаче имайте предвид, че версията на английски език има предимство.
- **Допълнителен работен документ с формуляр за кандидатстване** (работна версия на формуляра за кандидатстване и листа за потвърждение – документ на Word, наличен само на английски език) като инструмент, който да помогне в процеса на изготвяне на заявлението.

Цялата документация може да бъде намерена на уебсайта на ЕИГР.

Процесът на кандидатстване е 100% безхартиен чрез използването на ПЕО (<https://eep.urban-initiative.eu>). Заявлението се състои от:

- **Формуляр за кандидатстване:** Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен чрез онлайн платформата на ПЕО. Той се състои от раздели, в които се представят идеята и обосновката на проекта (включително информация за иновативността на предложението), партньорството (включително главния градски орган, партньорите по изпълнението, партньорите за трансфер и, ако е приложимо, свързаните градски органи), основните цели и очакваните резултати, предложеният работен план и бюджет.

Редактирането и подаването е възможно само по време на отворената покана за представяне на предложения. Заявлението включва редица автоматични връзки, формули и проверки. Това означава, че ако формулярът не е попълнен правилно (включително липсващ лист за потвърждение), в него се появяват съобщения за грешка и той не може да бъде подаден. Това спомага за значително намаляване на риска от подаване на недопустими заявления.

- **Приложение:** Кандидатите могат да качат едно приложение в системата на ПЕО, което ще бъде приложено към формуляра за кандидатстване. Това може да бъде карта, представяща областта на интервенция, графика, инфографика и др. Видът и размерът на файла, който трябва да бъде приложен, са посочени в Ръководството за ПЕО.
- **Лист за потвърждение:** Листът за потвърждение се генерира автоматично от онлайн платформата при попълване на формуляра за кандидатстване или след неговото попълване. Той трябва да бъде разпечатан, подписан от законния представител на главния градски орган, сканиран и качен в Част 3 на формуляра за кандидатстване – „Лист за потвърждение“. Формулярът за кандидатстване не може да бъде подаден без „Лист за потвърждение“.

Силно препоръчително е кандидатите да попълнят формуляра за кандидатстване на ясен английски език, въпреки че той може да бъде подаден и на някой от официалните езици на ЕС. Следва да се отбележи, че стратегическите и оперативните оценки ще се извършват въз основа на английската версия на формуляра за кандидатстване (преведена на английски език от външен доставчик, нает от постоянния секретариат, в случай че формулярът за кандидатстване е подаден на друг език). Качеството на превода не се гарантира от постоянния секретариат и следователно този риск се поема от кандидатите. Освен това договорът за субсидия, управлението на проекта, официалното отчитане, ключовите резултати и цялата комуникация с доверения субект и постоянния секретариат ще трябва да бъдат на английски език.

Крайният срок за подаване на формуляра за кандидатстване и листа за потвърждение е
05/10/2023, 14:00 CEST

8. ПРОЦЕДУРА НА ПОДБОР

След подаване на кандидатурата всяко заявление подлежи на процедура на подбор, който се състои от следните етапи:

1. Проверка за допустимост

2. Стратегическа оценка
3. Оперативна оценка

8.1 ПРОВЕРКА ЗА ДОПУСТИМОСТ

След приключването на поканата за представяне на предложения по ЕИГР-ИД постоянният секретариат извършва проверка за допустимост на всички подадени заявления за проекти преди крайния срок на поканата. Целта на проверката за допустимост е да се провери съответствието на получените формуляри за кандидатстване и приложенията към тях с официалните критерии за допустимост; да се избегне по-нататъшна оценка на недопустими заявления; и да се осигури равнопоставено третиране на всички предложения, които ще бъдат избрани за финансиране.

Критериите за допустимост на ЕИГР-ИД са следните:

1. Формулярът за кандидатстване е подаден по електронен път чрез ЕЕР преди крайния срок, посочен в мандата към поканата за представяне на предложения.
2. Формулярът за кандидатстване е изцяло попълнен.
3. Кандидатът е един градски орган на местна административна единица, определена според степента на урбанизация като голям град, малък град или предградие (съответстващо на код 1 или код 2 по DEGURBA на Евростат) и включва най-малко 50 000 жители.

ИЛИ

Кандидатът е сдружение или обединение на градски органи с правен статут на организирана агломерация, съставена от местни административни единици, в които мнозинството (най-малко 51%) от жителите живеят в местни административни единици, определени според степента на урбанизация (DEGURBA) на Евростат като големи градове, малки градове или предградия (съответстващи на DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2), и в които общото население е най-малко 50 000 жители.

ИЛИ

Кандидатът е сдружение или обединение на градски органи без правен статут на организирана агломерация, при което всички участващи градски органи (главен градски орган и свързани градски органи) са местни административни единици, определени според степента на урбанизация (DEGURBA) на Евростат като големи градове, малки градове или предградия (съответстващи на DEGURBA код 1 или DEGURBA код 2), и в които общото население (главен градски орган и свързани градски органи) е най-малко 50 000 жители.

4. Периодът на допустимост е спазен: крайната дата на проекта е съобразена с поканата и изискванията на инициативата.
5. Максималните бюджетни изисквания (максимум 5 млн. евро от ЕФРР) и принципът на съфинансиране (минимум 20% принос, осигурен от партньорството) са спазени.
6. Всички участващи партньори (главният градски орган, свързаните градски органи и партньорите по изпълнението) са от държавите членки на ЕС.
7. В случай на сдружение или обединение на градски органи без правен статут на организирана агломерация във формуляра за кандидатстване се представят главният градски орган и свързаните градски органи.
8. Кандидатстващите градски органи (главни градски органи и/или свързани градски органи) участват само в едно проектно предложение в рамките на една и съща покана за представяне на предложения.
9. Кандидатстващите градски органи (главни градски органи и/или свързани градски органи) не са били избрани и финансирани по същата тема от предишна покана за представяне на предложения.
10. Немодифициран потвърдителен лист, надлежно подписан от законния представител на главния градски орган, е качен в ЕЕР, в раздел „Потвърдителен лист към формуляра за кандидатстване“.

Ако не са изпълнени всички изисквания, посочени по-горе, формулярът се счита за недопустим и не се извършва допълнителна оценка. В края на проверката за допустимост кандидатите ще бъдат уведомени за решението относно тяхната кандидатура (дали продължават или не).

8.2 СТРАТЕГИЧЕСКА ОЦЕНКА

Заявленията, които са обявени за допустими и отговарящи на условията, ще бъдат подложени на стратегическа оценка, извършена от група външни експерти. Стратегическата оценка съставлява **70%** от тежестта на цялостната оценка на проекта и се състои от следните критерии:

- **Иновативност и уместност (30%)** До каква степен кандидатът е в състояние да докаже, че проектното предложение е ново решение, което има добавена стойност във връзка с темата на поканата? До каква степен решението е релевантно на местния контекст и на целите на политиката на сближаване?
- **Партньорство и съвместно създаване (12%)** До каква степен партньорството е подходящо и стабилно за прилагане на предложеното решение и постигане на очакваните резултати?

До каква степен предложението позволява значимо участие и съвместно създаване от страна на заинтересованите страни, целевите групи и гражданите?

- **Измеримост на резултатите и въздействието (12%)** До каква степен очакваните резултати са конкретни и реалистични и отразяват очакваното въздействие на проекта върху местния контекст, както и върху бенефициентите/крайните потребители?
- **Устойчивост и разширяване на обхвата (8%)** До каква степен проектът ще осигури траен принос за справяне с идентифицираното предизвикателство? До каква степен предложеното решение ще бъде самоподдържащо се след крайната дата и до каква степен има потенциал да бъде разширено, ако се докаже като успешно?
- **Възможност за прехвърляне на проекта (8%)** До каква степен проектът има потенциал да бъде прехвърлен и в други градски райони в Европа?

Индикативните въпроси за оценка за всеки критерий са представени в Ръководството за ЕИГР-ИД, глава 3.2 „Процедура на подбор“.

В резултат на стратегическата оценка експертната група от външни експерти изготвя оценка на заявленията и ги класира въз основа на точките от стратегическата оценка. Със съгласието на ЕК одобрените заявления в общото класиране, преминават към оперативна оценка. В края на процеса на стратегическа оценка кандидатите се уведомяват за решението относно тяхната кандидатура (дали продължават или не).

8.3 ОПЕРАТИВНА ОЦЕНКА

Оперативната оценка се извършва от постоянния секретариат и представлява **30%** от тежестта на общата оценка на проекта. Основната цел на оперативната оценка е да се оцени надеждността на предложението, т.е. дали то е обосновано, реалистично, последователно и съгласувано, пълно, готово за ефективно управление и бързо изпълнение и дали показва съотношението между качество и цена. По време на оперативната оценка се оценяват следните критерии:

- **Дизайн и логика на проекта (12%)** До каква степен елементите на работния план (дейности, крайни резултати, изходни продукти, показатели) са изчерпателни, реалистични, последователни и съгласувани? До каква степен предложеният дизайн на проекта ще доведе до постигане на целите и очакваните резултати?
- **Осъществимост на проекта и оперативна готовност (8%)** До каква степен предложението е осъществимо (да бъде изпълнено в рамките на определения срок) и готово за експлоатация?

- **Организационни мерки и оперативен капацитет (5%)** До каква степен дейностите по управление и комуникация са подходящи и подпомагат цялостното изпълнение на проекта?
- **Бюджет (5%)** До каква степен бюджетът е съгласуван и пропорционален?

Примерните въпроси за оценка за всеки критерий са представени в Ръководството за ЕИГР-ИД, глава 3.2 „Процедура на подбор“.

След оперативната оценка комисия за подбор прави окончателния подбор. Кандидатите ще бъдат уведомени за решението в края на процедурата по оперативна оценка.

8.4 СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

При процедурата по вземане на решения се използва система за оценяване. На всеки критерий се приписва оценка от 1 до 10; в резултат на това се получава средна оценка за проект. Използва се следната скала за оценяване:

9-10 – отличен

7-8 – добър

5-6 – среден

3-4 – слаб

1-2 – много лош

Моля, обърнете внимание, че ако проектът получи по-малко или равно на 4 точки по някой от критериите за оценка, той автоматично се отхвърля и няма да бъде разглеждан по-нататък.

Системата за оценяване се прилага, като се вземат предвид не само специфичните предимства на всяко проектно предложение, но и духа на конкурентния процес, като се разглеждат в сравнителен план другите проектни предложения, подадени в рамките на същата покана за представяне на предложения. Поради тази причина на кандидатите на проектни предложения, които не са включени в списъка за оперативна оценка или не са окончателно одобрени, не се предоставят съответните им оценки, а подробни коментари по всички оценени критерии.

Кандидатите за проекти трябва да имат предвид, че ако са избрани в резултат на процедурата на подбор, това не им дава автоматично право да получат съответните безвъзмездни средства от ЕС. В случай че условията, определени по време на началната фаза на проекта, не бъдат изпълнени (ако се прецени, че проектът не е достатъчно готов, за да бъде приведен в действие), довереният субект си запазва правото да прекрати проекта и да го премахне от списъка на одобрените

проекти по ЕИГР-ИД (за повече подробности вж. ръководството на ЕИГР, глава 4 „Начална фаза и сключване на договори“).

8.5 КРИТЕРИИ ЗА ИЗКЛЮЧВАНЕ НА КАНДИДАТИ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

В съответствие с финансовия регламент ¹⁷, кандидатите могат да бъдат изключени от процедурата за отпускане на безвъзмездни средства, ако главният градски орган или лицата, които имат правомощия за представителство, вземане на решения или контрол в рамките на главния градски орган, или лицата, които са от съществено значение за изпълнението на проекта, се намират в едно или повече от следните изключващи положения:

- процедури по обявяване в несъстоятелност, несъстоятелност или ликвидация,
- нарушаване на задължения, свързани с плащането на данъци или вноски за социално осигуряване,
- тежко професионално нарушение, включително представяне на неверни данни,
- измама,
- корупция,
- поведение, свързано с престъпна организация,
- пране на пари или финансиране на тероризма,
- терористични престъпления или престъпления, свързани с терористични дейности,
- детски труд и други форми на трафик на хора,
- нередност,
- създаване на фиктивно дружество или участие в него.

По време на процедурата по кандидатстване всички кандидати трябва да представят заедно с формуляра за кандидатстване и декларация, потвърждаваща, че главният градски орган и партньорите по проекта не попадат в обхвата на някой от горепосочените критерии за изключване. Тази декларация е включена в листа за потвърждение, приложен към формуляра за

¹⁷Регламент (ЕС, Евратом) на Европейския съюз и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012

кандидатстване в ПЕО. Моля, обърнете внимание, че листът с потвърждение трябва да бъде надлежно подписан от законния представител на главния градски орган, за да може заявлението да се счита за допустимо по време на проверката за допустимост.

По време на процедурата за подбор и преди окончателното решение на комисията за подбор относно отпускането на безвъзмездни средства, постоянният секретариат проверява кандидатите в системата за ранно откриване и изключване (EDES) – системата, създадена от Европейската комисия за укрепване на защитата на финансовите интереси на Съюза и за осигуряване на добро финансово управление¹⁸. Ако в EDES бъде открит главен градски орган, постоянният секретариат уведомява кандидата, който след това има възможност да представи защита преди окончателното решение на комисията за подбор, в съответствие с принципа на пропорционалност.

9. НАЧАЛНА ФАЗА И СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ

Началната фаза обхваща първите 6 месеца преди фазата на изпълнение на проекта. Нейната цел е да гарантира, че са изпълнени всички административни условия за гладко и ефективно начало на изпълнението на проекта, и да предостави гаранции за нивото на готовност на проекта (**управление на проекта, изпълнение на проекта, управление на риска**). Основните аспекти, които се разглеждат по време на тази фаза, са обучения по управление на проекта (включително запознаване с рамката за докладване и мониторинг), изпълнение на административните и правните изисквания за стартиране на проекта, интегриране на препоръките на комисията за подбор, предварителен одит и проверка на готовността. Началната фаза има за цел също така да установи ползотворно сътрудничество между ръководителите на проекта и постоянния секретариат.

Проверката на проектната готовност е процес, заложен в началната фаза, за да се предотвратят, доколкото е възможно, големи неочаквани проблеми по време на изпълнението на проекта. Проверката на проектната готовност се извършва както от контрола на първо ниво по време на предварителния одит, така и от постоянния секретариат и обхваща целия обхват от управленски, административни, финансови и оперативни въпроси, които могат да повлияят на доброто изпълнение на проекта и постигането на целевите резултати от него. При проверката на готовността се проверява също така дали проектът има надеждна стратегия и достатъчна предварителна подготовка по отношение на темите, разгледани в раздел „Управление на риска“ във формуляра за кандидатстване (т.е. управление на проекта, човешки капацитет за изпълнение на проекта, готовност при процедурите за възлагане на обществени поръчки, реалистичен

¹⁸ Член 142, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими към общия бюджет на Съюза.

график, правна среда за изпълнение на проекта, документация, свързана с инвестициите, местоположение и административни разрешения...).

Ако началната фаза не приключи успешно в рамките на предложения срок от 6 месеца (някой от горепосочените етапи не е завършен или има отрицателен резултат от предварителния одит и/или проверката на готовността), довереният субект има право да прекрати проекта (с оглед на това, че концепцията не е достатъчно готова да бъде приведена в действие) и да го извади от списъка на одобрените проекти по ЕИГР-ИД. В този случай на проекта се изплащат само двете еднократни суми за подготвителната и началната фаза на проекта. Ако началната фаза бъде прекъсната, преди да бъде завършена (напр. проектът отпадне), само еднократната сума, предвидена за разходи за подготовка на проекта, ще бъде предоставена на главния градски орган..

Успешно завършената начална фаза е задължително условие за получаване на финансиране от ЕФРР за изпълнение и започване на фазата на изпълнение на проекта.

10. КАК ДА ПОЛУЧИТЕ ПОМОЩ

Персоналът на постоянния секретариат ще бъде готов да окаже съдействие на кандидатите по всички технически въпроси, които могат да възникнат по време на поканата за представяне на предложения по ЕИГР-ИД – подробности можете да намерите на уебсайта на ЕИГР. В допълнение:

- Постоянният секретариат ще организира семинари за кандидати в различни градове в Европа. Датите и местата на провеждане на семинарите за кандидати са публикувани на уебсайта на ЕИГР. По време на тези семинари участниците ще имат възможност да си запишат двустранни срещи с членове на постоянния секретариат и/или с представители на ЕК, за да обсъдят идеята си за проект.
- Ще бъдат организирани онлайн уебинари по конкретни аспекти на разработването и подаването на проекти.
- На уебсайта на ЕИГР е осигурен раздел с въпроси и отговори онлайн, като ще се провеждат и двустранни консултации, също онлайн.
- Пакетът с документи за кандидатстване (състоящ се от: мандат, ръководство на ЕИГР-ИД, техническо ръководство за платформата за електронен обмен (ПЕО), подробни инструкции за попълване на формуляра за кандидатстване, достъпен онлайн на всички езици на ЕС в системата на ПЕО, и допълнителен работен документ с формуляр за кандидатстване) е достъпен на уебсайта на ЕИГР.

11. ОСНОВНИ ДАТИ

- 31/05/2023 – стартиране на втората покана за представяне на предложения от ЕИГР-ИД
- 06/2023 – 09/2023 – Семинари за кандидати и онлайн консултации
- 05/10/2023 (14:00 CEST) – краен срок за подаване на формулярите за кандидатстване
- 05/2024 – примерна дата за окончателното решение за одобрение на проектите
- 11/2024 - крайна дата на началната фаза
- 01/12/2024 – начална дата на изпълнение на всички одобрени проекти

Очакваме с нетърпение да прочетем скоро вашите предложения за проекти!